

**Nota van Zienswijzen
Ontwerp Omgevingsvisie
Gemeente Maashorst**

Maashorst, Mei 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	4
Hoofdstuk 1: Zienswijzen en beantwoording	5
Zienswijze 1 –	5
Zienswijze 2 – Fietsforum gemeente Maashorst	6
Zienswijze 4 –	8
Zienswijze 5 –	10
Zienswijze 6 – Gemeente Bernheze	12
Zienswijze 7 – Waterschap Aa en Maas	13
Zienswijze 8 – ZLTO	14
Zienswijze 9 – ULECO	15
Zienswijze 10 –	16
Zienswijze 11, 12, 13 en 14 –	17
Zienswijze 15 – Jongerenraad Odiliapeel.....	18
Zienswijze 16 –	21
Zienswijze 17 – Provincie Noord-Brabant.....	23
Zienswijze 18 –	25
Zienswijze 19 –	27
Zienswijze 20 – Jongerenraad Maashorst.....	29
Zienswijze 21 – Uden centrum ondernemers	32
Zienswijze 22 – Stichting circuit Scheiweg.....	33
Zienswijze 23 – RKSv Odiliapeel	34
Zienswijze 24 –	35
Zienswijze 25 –	36
Zienswijze 26 –	37
Zienswijze 27 – Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Uden	39
Zienswijze 28 – Tennet	41
Zienswijze 29 –	42
Zienswijze 30 –	44
Zienswijze 31 –	45
Zienswijze 32 –	46
Zienswijze 33 –	47

Zienswijze 34 –	50
Zienswijze 35 –	51
Zienswijze 36 – Peelsplatform Odiliapeel	52
Zienswijze 37 –	54
Zienswijze 38 – Samenwerkende Recreatieondernemers Maashorst (SRM)	55
Zienswijze 39 – BillyBird	56
Zienswijze 40 –	57
Zienswijze 41 –	58
Zienswijze 42 –	60
Zienswijze 43 –	61
Zienswijze 44 –	62
Zienswijze 45 –	63
Zienswijze 46 –	66
Zienswijze 47 –	67
Zienswijze 48 –	68
Zienswijze 49 – OVO	70
Zienswijze 50 –	71
Zienswijze 51 –	72
Zienswijze 52 –	74
Zienswijze 53 –	75
Zienswijze 54 –	77
Zienswijze 55 –	79
Zienswijze 56 –	80
Zienswijze 57 –	83
Hoofdstuk 2: Ambtshalve wijzigingen.....	85

Inleiding

De ontwerp Omgevingsvisie en de bijbehorende Omgevingseffectrapportage (OER) hebben op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), vanaf 14 augustus 2023 gedurende 6 weken ter inzage gelegen tot en met 25 september 2023. Gedurende deze periode zijn 57 zienswijzen ontvangen. Alle zienswijzen zijn binnen de gestelde termijn ontvangen en daarom ontvankelijk.

In deze nota worden de zienswijzen samengevat weergegeven en beantwoord. Hoewel samengevat weergegeven, zijn de zienswijzen volledig beoordeeld en beantwoord. Daarnaast wordt aangegeven of de zienswijzen hebben geleid tot aanpassingen aan de Omgevingsvisie. Voor de gehele zienswijze zie bijlage 1.

Hoofdstuk 1: Zienswijzen en beantwoording

Zienwijze 1 –

Ontvangen 28 augustus 2023

Samenvatting zienswijze

Cumela vraagt in deze zienswijze aandacht voor de ontwikkelingsmogelijkheden voor hun leden in het buitengebied en schetst de onmogelijkheden voor hun leden om zich te vestigen op bedrijventerreinen. Ze willen te midden van het agrarisch gebied zitten om verkeersbewegingen te beperken.

Daarnaast denkt Cumela graag mee bij de uitvoering om tot een verbetering van het buitengebied te komen.

Antwoord gemeente

We herkennen dat er in het buitengebied van de gemeente Maashorst diverse bedrijven actief zijn in de sector die Cumela vertegenwoordigd. De Omgevingsvisie biedt perspectief voor de ontwikkeling van het landelijk gebied, waarbij we mee willen denken aan diverse activiteiten die een bijdrage leveren aan de gestelde doelen per schil in het buitengebied. Daaronder kunnen ook niet-agrarische activiteiten vallen in de sector die Cumela vertegenwoordigd. Per specifieke ontwikkeling zal gekeken worden hoe die zich verhouden tot de doelen in dat gebied. We gaan op dat moment ook graag het gesprek aan per initiatiefnemer.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Er is naar aanleiding van deze zienswijze geen aanpassing aan de Omgevingsvisie geweest.

Zienswijze 2 – Fietsforum gemeente Maashorst

Ontvangen 1 september 2023

Samenvatting zienswijze

Fietsforum spreekt waardering uit voor de omschreven mobiliteitstransitie en het goed beschrijven van het belang van de fietser. Fietsforum doet een voorstel voor een tekstwijziging op pagina 84, waar toegevoegd zou moeten worden dat het de ambitie is van de gemeente Maashorst om voor 2030 fietsgemeente van Nederland te worden.

Antwoord gemeente

De Omgevingsvisie beschrijft de ambitie van de gemeente Maashorst, waarbij er veel aandacht is voor fietsmobiliteit en fietsverbindingen en de versterking daarvan, zoals ook in de zienswijze benoemd. In de Omgevingsvisie komt naar voren dat we ons een ambitieus doel stellen op het gebied van mobiliteit. Dit hoeft niet persé als fietsgemeente van Nederland in 2030 te zijn. We sluiten dat echter op voorhand niet uit. De gemeente zal specifiek in beleidsprogramma's vastleggen hoe we deze ambitie gaan invullen. Dit kan op verschillende manieren, en op meerdere niveaus. Uitgangspunt hierbij is de beschreven ambitie om de fietsmobiliteit in de gemeente te versterken.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassingen in de Omgevingsvisie.

Zienswijze 3 – Rijkswaterstaat Zuid-Nederland

Ontvangen 31 augustus 2023

Samenvatting zienswijze

In de zienswijze geeft de indiener de volgende punten aan:

- Waardering voor de expliciete aandacht voor water en bodem sturend;
- Het wordt als positief gezien dat er geen bebouwing toe wordt gestaan in de uiterwaarden en reserveringsgebieden voor waterberging langs de Maas;
- Rijkswaterstaat Zuid-Nederland biedt aan om bij raakvlakken, zoals bij een Bus Rapid Transit samen te werken met Rijkswaterstaat.

Antwoord gemeente

Deze zienswijze is enkel bevestigend van aard en biedt het verzoek om in de toekomst nader samen te werken. In het kader daarvan is de zienswijze gedeeld met betrokken vakgebieden welke bij toekomstige verdere uitwerking betrokken zijn.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze zienswijze zijn er geen aanpassingen aan de Omgevingsvisie geweest.

Zienswijze 4 –

Ontvangen 11 september 2023

Samenvatting zienswijze

De indiener maakt zijn zorgen kenbaar over het project Peelnatuurdorpen. Hierbij wordt ingegaan op de volgende punten:

- De ontsluiting van het project Peelnatuurdorpen;
- De belemmerende werking van de Tiny Houses ten opzichte van zijn eigen en andere aanwezige agrarische bedrijven, op het gebied van gezondheid;
- Het ontbreken van sociale binding en het verloop van de bewoners van de Tiny Houses;
- Klachten van nieuwe bewoners van het gebied over de aanwezige bestaande agrarische bedrijven.

Indiener erkent daarnaast dat de ingediende zienswijze waarschijnlijk te concreet is voor de Omgevingsvisie maar wil echter wel via deze weg zijn zorgen uiten. Ook wordt deze weg gebruikt omdat de indiener er vanuit gaat dat de Omgevingsvisie straks een grondslag zal vormen bij de beoogde ontwikkeling van de Tiny Houses.

Antwoord gemeente

Naast uw reactie hebben we diverse zienswijze ontvangen die specifiek gericht zijn op het initiatief van Peelnatuurdorpen of andere initiatieven gericht op TinyHouses in het landelijk gebied.

Vanuit de Omgevingsvisie worden geen concrete uitspraken of standpunten ingenomen over specifieke initiatieven binnen de gemeente. De door u benoemde argumenten zijn veelal specifiek gericht op de initiatieven gericht op TinyHouses en overstijgen daarmee het detailniveau van de Omgevingsvisie. Omdat de opmerkingen te specifiek zijn voor het detailniveau van de Omgevingsvisie leiden deze niet tot aanpassingen van de Omgevingsvisie. Het indienen van een dergelijk specifieke zienswijze op een initiatief is pas van toepassing op het moment dat initiatief, in dit geval Peelnatuurdorpen, tot definitieve besluitvorming leidt. U heeft dan de mogelijkheid om op het concrete initiatief te reageren. Wel is het zo dat deze Omgevingsvisie doelen benoemt waaraan deze initiatieven zullen moeten bijdragen. In deze Omgevingsvisie wordt meer maatwerk geboden, waarbij goed gekeken moet worden hoe een initiatief bijdraagt aan de ambities en doelen op verschillende thema's.

Specifiek voor initiatieven van AgroNatuurWonen bepalen het College van burgemeester en wethouders randvoorwaarden en succescriteria waarbinnen 3 pilots voor kleinschalig wonen kunnen worden toegestaan. Deze randvoorwaarden en succescriteria zijn een onder ander tot stand gekomen vanuit de ambities uit de Omgevingsvisie en uit het participatieproces met de omgeving. Wel zullen wij uw zienswijze ter informatie delen met de betrokken ambtenaren bij het initiatief Peelnatuurdorpen. Volledigheidshalve wordt wel vermeldt dat het delen van deze zienswijze met de betreffende ambtenaren niet betekent dat dit automatisch een zienswijze op dat initiatief betreft. Op het moment dat het besluitvormingsproces rond dat initiatief open komt te staan voor inspraak zal de indiener dit formeel op dat moment moeten indienen.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze zienswijze zijn er geen aanpassingen aan de Omgevingsvisie geweest.

Zienswijze 5 –

Ontvangen 18 september 2023

Samenvatting zienswijze

Indiener geeft aan dat de Omgevingsvisie op bepaalde onderwerpen te abstract blijft. Er wordt om verduidelijking gevraagd op de volgende punten:

1. In hoofdstuk 4.2 aangeven wat er wordt bedoeld met ‘groenblauwe diensten’;
2. Wordt er in schil 2 een aanzet gegeven om woningbouw op landbouwgrond toe te staan? (Kansen voor innovatie en vernieuwing, zoals andersoortige concepten die agrarische ontwikkeling en natuurontwikkeling combineren met prettig wonen en leven);
3. Er is geen aandacht voor het betrekken van bewoners bij nieuwe initiatieven die de gemeente ontwikkeld. De mening van omwonenden moet zwaarwegend meegeteld worden;
4. De schillen in het agrarisch gebied zijn niet duidelijk afgebakend, de indiener geeft aan dat hij niet kan zien in welke schil zijn locatie ligt. Daarom is niet duidelijk welke doelen voor die locatie gelden;
5. Welke kaders geeft de Omgevingsvisie met betrekking tot grootschalige energieopwekking? En hoe ziet de gemeente dit in relatie tot aansluiten op het energienet?

Antwoord gemeente

De gemeente geeft per onderdeel de volgende antwoorden.

1. Groenblauwe diensten zijn gericht op realisatie van maatschappelijke wensen of doelen op het terrein van natuur, landschap, waterbeheer en recreatief medegebruik.
2. De transitie van het landelijk gebied vraagt dat we open staan voor andere oplossingen. We kunnen nog niet voorzien hoe die oplossingen eruit zien. We zien wel dat andere verdienmodellen noodzakelijk zijn om de transitie van het landelijk gebied mogelijk te maken. Woningbouw kan daar in sommige gevallen een passende oplossing zijn. We staan als gemeente open voor innovatie en vernieuwing als dat bijdraagt aan de doelen van het gebied. In de tweede schil sluiten we innovatie en vernieuwing in combinatie met de ontwikkeling van (tijdelijke) woningen niet op voorhand uit.
3. Wij vinden participatie binnen de gemeente van groot belang. In paragraaf 6.2 is aandacht voor participatie vanuit de samenleving.
4. We hebben meerdere reacties gekregen over de onduidelijkheid van de schillen op de kaart. Daarom is dit in de nieuwe kaarten aangepast. De schillen in het buitengebied zijn echter niet hard afgebakend, maar lopen in elkaar over. Het zijn omgevingen zonder harde grenzen. Bij nieuwe initiatieven wordt daarover het gesprek aangegaan met initiatiefnemers en omgeving. Daarbij wordt gekeken hoe een ontwikkeling een bijdrage kan leveren aan de doelen voor dat gebied.
5. Op pagina 46 en 47 van de Omgevingsvisie geven we aan hoe we omgaan met grootschalige energieopwekking. We maken bij de afweging gebruik van de zonneladder. De zonneladder geeft een prioritering van locaties voor zonnepanelen aan. We wijzen in de Omgevingsvisie geen concrete locaties aan. Op basis van de zonneladder wordt in een latere fase de afweging gemaakt voor de concrete locatiekeuze. De

netcongestie is bekend en is een aandachtspunt dat bij de concrete uitwerking van projecten wordt meegenomen. Vooralsnog zijn wij hierbij afhankelijk van de netbeheerder.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Met betrekking tot deze zienswijze (punt 4) is de Omgevingsvisie aangepast. De opmaak van de agrarische schillen op de kaart Ambitie transitie landelijk gebied (pagina 49) is aangepast.

Zienswijze 6 – Gemeente Bernheze

Ontvangen 14 september 2023

Samenvatting zienswijze

De gemeente Bernheze heeft als medeoverheid een zienswijze ingediend op de ontwerp Omgevingsvisie. Samenvattend bestaat de reactie uit de volgende drie punten:

1. Complimenten over het eindresultaat en hoe dit in goed overleg tot stand is gekomen.
2. De vaststelling dat de ambities van de gemeente Maashorst in grote lijnen overeenkomen met de ambities van de gemeente Bernheze.
3. De zienswijze heeft derhalve alleen betrekking op het vervolgproces. De gemeente Bernheze stelt voor de komende tijd te verkennen hoe we samen kunnen werken bij het concretiseren van de gezamenlijke ambities.

Antwoord gemeente

De zienswijze is gericht op het vervolgproces om in de toekomst gezamenlijk nadere invulling te geven aan de uitvoering van de Omgevingsvisies van beide gemeenten. Uiteraard wordt dit ondersteund.

Ambtelijk lopen inmiddels ook al de contacten. Als gemeente Maashorst vindt een nadere uitwerking van de Omgevingsvisie plaats in beleidsprogramma's. Die beleidsprogramma's zullen onder andere gaan over de door gemeente Bernheze aangehaalde punten. De samenwerking zal dan (nog nadrukkelijker) gezocht worden op het moment wij als gemeente aan de slag gaan met deze beleidsprogramma's en visa versa (vanuit de gemeente Bernheze). Vanuit die doelstelling wordt de zienswijze gedeeld met de beleidsvelden welke deze treffen.

Verder wordt al vormgegeven aan deze aangehaalde ambities via regionale samenwerkingsverbanden via de RNOB, BPLG en NOVEX de Peel trajecten.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze zienswijze zijn er geen aanpassingen aan de Omgevingsvisie geweest.

Zienswijze 7 – Waterschap Aa en Maas

Ontvangen 21 september 2023

Samenvatting zienswijze

De volgende punten worden benoemd in deze zienswijze:

1. Complimenten hoe de aspecten bodem en water, breuksysteem, robuuste natuur/landschapsverbindingen, klimaatadaptatie en waterbeheerplan terugkomen in de visie;
2. In de kaart transitie landbouw is niet duidelijk welke schillen waar liggen. Wel wordt de ambitie van de drie schillen herkend;
3. Aangemoedigd wordt dat er een in de visie een koppeling wordt gemaakt met de uitgevoerde klimaatstresstesten en klimaatonderlegger;
4. Het zou goed zijn om de potentie van een eventuele waterberging in het gebied tussen Uden en de Leijgraaf op te nemen in de Omgevingsvisie.

Antwoord gemeente

2. De kaart transitie landbouw is aangepast zodat de ligging van de schillen worden verduidelijkt.
3. Tijdens totstandkoming van Omgevingsvisie en de Omgevingseffectrapportage (OER) was deze informatie nog niet volledig beschikbaar. De informatie over onder andere wateroverlast, droogte, overstromingsrisico's en hittestress is wel onderdeel van de leefomgevingsfoto in de OER. De informatie is als onderdeel van de klimaatstresstesten en onderlegger wel in de OER opgenomen en wordt daarmee meegewogen in het besluitvormingsproces.
Bij monitoring worden de nieuw beschikbare klimaatstresstesten en klimaatonderlegger wel betrokken. Hierop is de OER aangepast.
4. In de Omgevingsvisie is onder 4.1 a aangegeven dat in het beekdallandschap van de Leijgraaf ruimte nodig is om water te kunnen vasthouden en bergen. Wij kiezen er in deze Omgevingsvisie niet voor om specifieke locaties aan te wijzen.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van punt 2 is de opmaak van de agrarische schillen op de kaart Ambitie transitie landelijk gebied (pagina 49) aangepast, waardoor de verschillen tussen de schillen duidelijker zichtbaar zijn.

Ten tweede is aan de hand van punt 3 de Omgevingseffectrapportage (OER) aangepast.

Zienswijze 8 – ZLTO

Ontvangen 22 september 2023

Samenvatting zienswijze

Puntsgewijs komen de volgende punten in deze zienswijze aan bod.

1. Wat is de doelstelling van de gemeente met landbouw? Is het doel om meer voedsel te produceren? Kringlooplandbouw is geen doelstelling op zich maar een middel om andere doelen te behalen. Met een heldere doelstelling op landbouw, kan er een transparante afweging plaatsvinden ten opzichte van andere doelstellingen (zoals meer woningen of meer biodiversiteit);
2. De overheid moet sturen op doelen en zich niet bemoeien met bedrijfsvoering;
3. Er wordt een oproep gedaan om uitvoeringsvraagstukken samen met agrariërs bespreekbaar te maken in een volgende uitwerkingsfase.

Antwoord gemeente

1. Het klopt dat kringlooplandbouw geen doelstelling op zich is, maar een middel om aan bepaalde doelen te werken. Er zijn geen doelstelling opgenomen om meer of minder voedsel te produceren. Er is ook geen doel gesteld om bepaalde soorten voedsel te verbouwen. Wel hebben we de doelstelling dat er ruimte blijft voor landbouw en voedselproductie in de gemeente Maashorst. Daarmee worden initiatieven afgewogen tegen initiatieven die concurreren qua areaal aan landbouw (bijvoorbeeld inbreiding voor uitbreiding of de zonneladder);
2. In de drie verschillende schillen worden doelen aangegeven. Om dit concreter te maken worden voorbeelden genoemd van bepaalde vormen van landbouw die daaraan bij kunnen dragen. Dat sluit andere bedrijfstvormen niet uit;
3. De Omgevingsvisie geeft doelen aan. In beleidsprogramma's (paragraaf 6.4), omgevingsprogramma's en het omgevingsplan (paragraaf 6.5) wordt verder uitgewerkt hoe de gemeente zich wil inzetten om de doelen te behalen. Daar worden ook alle relevante stakeholders bij betrokken. In de Omgevingsvisie wordt echter nog niet specifiek benoemd welke stakeholders betrokken worden. Het verzoek uit deze zienswijze tekent uw betrokkenheid en delen we met de betrokken collega's.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van het tweede benoemde punt uit deze zienswijze is de tekst in de Omgevingsvisie op diverse plekken aangepast. Deze aanpassingen komen voornamelijk terug in hoofdstuk 4.2 en per omgeving in hoofdstuk 5.

Zienswijze 9 – ULECO

Ontvangen 22 september 2023

Samenvatting zienswijze

Uleco geeft in de ingediende zienswijze de volgende punten aan:

1. Beschrijf (naast prioritering op locaties volgens de zonneladder) ook welke ambitie de gemeente heeft van 'hoe' de gemeente de doelen van energieopwekking wil realiseren. Er wordt een drietal manieren aangegeven waarop energieopwekking gestimuleerd kan worden;
2. Uleco geeft aan dat het overkappen van parkeerplaatsen met zonnepanelen een belangrijke kans is om energieopwekking te stimuleren;
3. De opgewekte energie bij de parkeerplaatsen gebruiken om de elektrische voertuigen bestemd voor hub-hub en hub-centrum vervoer te voorzien van goedkope stroom;
4. Uleco doet een aantal concrete voorstellen om energieopwekking te stimuleren en energiearmoede te bestrijden;
5. Uleco ziet kansen om de mobiliteithubs te koppelen aan recreatie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan hop-on-hop- off routes, waar bezoekers met hun parkeerkaart gebruik kunnen maken van deze faciliteit.

Antwoord gemeente

1. In paragraaf 4.3.3 i Warmte- en energietransitie (pagina 75) is aangegeven welke vormen van energieopwekking potentie hebben binnen onze gemeente. Hoe we die vormen van energieopwekking gaan stimuleren wordt verder uitgewerkt in nadere beleidsprogramma's. De zienswijze van Uleco is gedeeld met de beleidsadviseurs die hiermee aan de slag gaan. Uleco en de gemeente Maashorst werken op meerdere aspecten van energie samen. We blijven hierover met elkaar in gesprek.
2. We zien dit als gemeente ook als kans. Daarom zijn we als gemeente nu bezig met een onderzoek om potentie van zon op (nog te overdekken) parkeerplaatsen in kaart te brengen. We nemen de potentie van zonnepanelen bij parkeerplaatsen mee bij de paragraaf over bedrijventerreinen.
3. Het is inderdaad belangrijk om opwek en afname aan elkaar te koppelen. Naar aanleiding van dit derde punt is een tekstuele aanpassing gedaan.
4. De Omgevingsvisie geeft op hoofdlijnen aan op welke manier we kansen zien voor energieopwekking. In beleidsprogramma's wordt verder uitgewerkt hoe we dat willen bereiken en stimuleren.
5. De hubs zijn inderdaad bedoeld voor zowel inwoners als bezoekers van onze gemeente. We passen de tekst in de Omgevingsvisie aan.

Aanpassingen Omgevingsvisie

In paragrafen 4.3.1 c en 4.3.3 f zijn tekstuele wijzigingen aangebracht naar aanleiding van deze zienswijze.

Zienswijze 10 –

Ontvangen 22 september 2023

Samenvatting zienswijze

De volgende vier onderdelen komen in deze zienswijze aan bod.

1. De Omgevingsvisie laat te veel ruimte voor uitbreiding van grote agrarische bedrijven;
2. Er is te weinig aandacht voor zwaar verkeer van agrarische bedrijven in het buitengebied. Dit is geen goede combinatie met schoolgaande kinderen en recreanten;
3. In de Omgevingsvisie wordt bollenteelt niet uitgesloten. Dat zou wel moeten vanwege de vele nadelige gevolgen;
4. Er is te weinig bescherming en stimulering van biodiversiteit in het buitengebied.

Antwoord gemeente

1. We willen in de gemeente ruimte blijven bieden aan de agrarische sector en zien daar schil 3 als het meest passende gebied voor. In de derde schil is meer ruimte voor hoogproductieve kringlooplandbouw dan in bijvoorbeeld de eerste schil. Elke ontwikkeling in het buitengebied moet leiden tot een verbetering van de situatie, ook in schil 3.
2. In de Omgevingsvisie wordt ingezet op fiets- en wandelpaden die uitnodigen tot bewegen. Om dit te bereiken is aandacht voor verkeersveiligheid van belang. Dit heeft nu en in de toekomst onze aandacht. Bij de inrichting van wegen wordt hier rekening mee gehouden. In paragraaf 4.2 c hebben we dit benadrukt door toe te voegen dat in het geval van een bedrijfsontwikkeling ook een goede en veilige verkeersafwikkeling van het groot materieel meegenomen moet worden.
3. We begrijpen deze zorgen. Het is op dit moment voor gemeenten niet direct mogelijk om (niet biologische) bollenteelt op gronden van derden uit te sluiten. In de Omgevingsvisie (paragraaf 4.2 c) wordt wel aangegeven dat we willen onderzoeken of reguliere (niet biologische) bollenteelt op onze gronden uitsloten kunnen worden.
4. Zowel in hoofdstuk 4.1 als 4.2 is aandacht voor biodiversiteit. Het thema biodiversiteit kan verder aan bod komen en uitgewerkt worden in beleids- en omgevingsprogramma's.

Aanpassingen Omgevingsvisie

In paragraaf 4.2 c (pagina 54) en in de tabel in hoofdstuk 4.2 (pagina 50) zijn tekstuele wijzigingen aangebracht naar aanleiding van deze zienswijze.

Zienswijze 11, 12, 13 en 14 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

Als aanwonenden maken de indieners zich zorgen over de ervaren geluidsoverlast van de Rondweg in Uden. Daarom worden twee voorstellen tot aanpassing gedaan:

1. Verlagen van huidige geluidbelasting voor omwonenden van de Rondweg ter verbetering van het leefklimaat;
2. Uitbreiding van industrie/woningen mag niet leiden tot extra geluidbelasting op de gevel van omwonenden van de Rondweg.

Antwoord gemeente

Het ervaren van geluidshinder is door verschillende bewoners benoemd. Dit tijdens participatiemomenten dan wel via een zienswijze. Ook via andere kanalen binnen de gemeentelijke organisatie lopen hierover gesprekken. Onder de Omgevingswet zijn de regels omtrent geluid vernieuwd. Dit betekent dat de gemeentelijke organisatie hiermee aan de slag moet. Dit gaat onder andere over:

- Het voorkomen van onbeheerste groei van geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen;
- Het verlagen van bestaande hoge geluidbelastingen op geluidgevoelige gebouwen (sanering);
- Het bevorderen van bronbeleid.

Hoe de aanpak hiervan precies uit zal zien dient nog nader uitgewerkt te worden. Dit aspect heeft in ieder geval aandacht. Dit loopt via het daarvoor aangewezen beleidsveld (milieu).

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijzen hebben geleid tot een aantal tekstuele aanpassingen in de Omgevingsvisie. Deze zijn terug te vinden onder paragraaf 4.3.3 b Gezonde woon- en leefomgeving, onder 'De mobiliteitstransitie' (pagina 135) en onder 'Ambities voor duurzame mobiliteit en gezondheid' (pagina 155).

Er is over het algemeen in de Omgevingsvisie meer aandacht voor geluidshinder toegevoegd.

Zienswijze 15 – Jongerenraad Odiliapeel

Ontvangen 27 september 2023

Samenvatting zienswijze

De jongerenraad denkt graag mee over de toekomst van Odiliapeel. Met die blik is door de Jongerenraad Odiliapeel naar de Omgevingsvisie gekeken. Daarbij hebben zij op enkele aspecten opmerkingen gemaakt.

1. Woningbouw:
Er moet meer aandacht zijn voor de bouw van voldoende woningen voor starters/toekomstige generaties. Dit is van belang voor het voorzieningenniveau en leefbaarheid van de dorpskern.
2. Omnipark:
In het concept van de Omgevingsvisie ontbreekt de realisatie van het Omnipark. Dit wordt gewenst vanuit de dorpskern omdat sterk kan bijdragen aan de leefbaarheid, sociale cohesie en voorzieningenniveau in de dorpskern.
3. Behoeftes vanuit het Dorp:
Goed op een rij wat de behoeftes zijn van de inwoners van Odiliapeel: 24 uren-zorg, woningbouw voor jong en oud, isolatie (wegens geluidsoverlast). We hopen dat de gemeente hier ook zijn schouders onder gaat zetten samen met de inwoners in Odiliapeel om aan deze punten te gaan werken.
Hierbij stellen zowel het Peelsplatform als de Jongerenraad zich ook beschikbaar.
4. Kerk Odiliapeel:
Nieuwe functie van de kerk. Dit is een uniek gebouw in het centrum van ons dorp waar nu minimaal gebruik van wordt gemaakt. Hierbij zijn al verschillende dorpsbewoners bezig geweest met de invulling van de toekomst van dit gebouw, maar hierbij niet gesteund door de gemeente. We hopen dat we samen hier iets moois van mogen maken.
5. Natuur:
Bossen uitbreiden richting Volkel. De uitbreiding van de functie van de agroproeftuin. Dat is een goed initiatief wat zeker meer uitgedragen mag worden naar buiten.
6. Evenementen:
Voor evenementen dient in het Omgevingsplan een mogelijkheid opgenomen te worden om overal evenementen te kunnen organiseren zonder omgevingsvergunning. In de voormalige gemeente Landerd is dit reeds mogelijk, voor Odiliapeel (en andere kernen) zo dit op dezelfde manier moeten worden opgenomen. Door deze verlaagde regeldruk blijven vrijwilligers gemotiveerd en de besparing op de ambtelijke uren werkt positief uit naar de gemeentelijke begroting.

Antwoord gemeente

1. Woningbouw:
We erkennen het belang van het behoud voor jongeren voor een dorp en de daarmee samenhangende leefbaarheid. In de Omgevingsvisie wordt de bouw voor starters wel benoemd. Maar vanwege de zienswijze wordt dit nog iets nadrukkelijker benoemd. Dit is aangepast in de Omgevingsvisie door hierover een aanvulling te doen op pagina 105 onder 'Een leefbaar en vitaal Odiliapeel: Woningbouw'.

2. Omnipark:

Het Omnipark wordt inderdaad niet letterlijk benoemd. Echter wordt in de Omgevingsvisie wel ingezet op een leefbaar en vitaal Odiliapeel. Hierbij zetten we in op het lokaal ontmoeten, sterke sociale binding in de dorpsgemeenschap, het behouden van een actief verenigingsleven, het behoud van goede basisvoorzieningen en toegang tot eerstelijns zorg. Hierin willen we als gemeente blijven faciliteren. Een Omnipark zou hierin een middel kunnen zijn om hier in de toekomst aan bij te dragen.

Tevens stellen we in hoofdstuk 4:

“4.4 h Versterken sport en recreatie. We zorgen voor bereikbare sportvoorzieningen voor alle inwoners. Sportlocaties liggen zoveel mogelijk in een groene omgeving, zijn bereikbaar, toegankelijk en multifunctioneel inzetbaar. Daarnaast stimuleren we het bewegen in de buitenruimte door deze aantrekkelijk en veilig te houden.”

Een dergelijk dorpsinitiatief wordt in deze Omgevingsvisie dus niet uitgesloten. We zien als gemeente voldoende haakjes om hierover in de toekomst het gesprek te voeren om te komen tot een bij Odiliapeel passende oplossing. Dit kan in de toekomst leiden tot een Omnipark maar is nu nog te onvoldoende onderzocht om al op te schrijven.

Wel is in de Omgevingsvisie op pagina 105 onder ‘Een leefbaar en vitaal Odiliapeel: lokale ontmoeting’ een toevoeging gedaan om dit te verduidelijken.

3. Behoeftes vanuit het Dorp:

De nadere uitwerking hiervan zal plaatsvinden in beleidsprogramma's. Zo wordt er momenteel al gewerkt aan het Beleidsprogramma Wonen & Zorg waar een groot gedeelte van deze aspecten een nadere uitwerking krijgen.

4. Kerk Odiliapeel:

In de Omgevingsvisie wordt de waarde van de kerk erkent. Daarbij is het ook belangrijk om hier als dorp en gemeente in gezamenlijkheid in op te trekken. Volledigheidshalve moet vermeld worden dat de gemeente wel vertegenwoordigd is in de werkgroep van de parochie om tot een goede herbestemming te komen. Contacten op dit gebied lopen dus al.

5. Natuur:

De gemeente is het met de indiener eens dat hier mogelijkheden liggen om het potentieel van de agroproeftuin te benutten. Zo is dit ook in de Omgevingsvisie opgenomen.

6. Evenementen:

Het gaat hier om de toekomstige mogelijkheden in het omgevingsplan. Dit is een ander instrument dan de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie kan dergelijke zaken niet regelen. Die afweging en bijbehorende regels moeten gemaakt worden in het toekomstige omgevingsplan.

Wel worden momenteel al de mogelijkheden in het buitengebied verruimd hiervoor middels het veegplan ‘Buitengebied’ voormalig Uden. Hierdoor worden incidentele evenementen onder voorwaarden in het buitengebied mogelijk.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Wijzigingen zijn op basis van de beantwoording van punt 1 en 2 doorgevoerd op pagina 105 onder 'Een leefbaar en vitaal Odiliapeel: 'Woningbouw' en onder 'Een leefbaar en vitaal Odiliapeel: Lokale ontmoeting'.

Zienswijze 16 –

Ontvangen 24 september 2023

Samenvatting zienswijze

1. Wat is de visie van de gemeente op huisvesten van de doelgroepen arbeidsmigranten, internationale werknemers, vluchtelingen en asielzoekers?
2. Wat wordt exact bedoeld met de verbreding van de agrarische activiteit en het terugbrengen van de hinder van de agrarische hoofdactiviteit? Kunt u daar voorbeelden van benoemen?
3. Waarom is in de Omgevingsvisie opgenomen dat het gebied Rietbroek afwijkend is van schil 2?
4. Afhandeling zwaar agrarisch verkeer uit Rietbroek staat in contrast met visie om bebouwingslint Pastoor van Winkelstraat uit te breiden;
5. Waarom wordt gesteld dat er minder hinder wordt ondervonden door de vestiging van agrarische productie in Rietbroek ten opzichte van andere woonomgevingen én rondom de kern Schaijk?
6. Wat is de visie van de gemeente op nevenfuncties in gebied Rietbroek?
7. Wat is de visie van de gemeente op vestiging van agro-business/grootschalige agrarische productie op bedrijventerreinen vs. Rietbroek?

Antwoord gemeente

1. In de Omgevingsvisie wordt wel ingegaan op verstedelijking (waar wil je woningen realiseren), maar inderdaad niet op huisvesting van specifieke doelgroepen. Specifiek doelgroepenbeleid wordt nader uitgewerkt in beleidsprogramma's. Recent is Huisvesting arbeidsmigrantenbeleid vastgesteld, waar specifiek ingegaan wordt op dit onderwerp.
2. In de tweede schil vinden we het belangrijk dat er wordt bijgedragen aan een verbetering van de volksgezondheid en een afname van geur. We streven dus in ieder geval op deze thema's naar een afname (van deze hinder). Om dit mogelijk te maken is het soms noodzakelijk om andere verdienmodellen (verbreding van de agrarische activiteiten) toe te staan. Met verbreding van activiteiten bedoelen we bijvoorbeeld zorg, recreatie, educatie, boerderijwinkels (zoals ook in paragraaf 4.4 f wordt beschreven).
3. We zijn van mening, zoals in de Omgevingsvisie is beschreven, dat in dit gebied minder functiemenging is en juist een grootschaliger landschap aanwezig. Op dit moment zijn er voornamelijk iets grootschaligere bedrijven aanwezig en minder andere functies zoals wonen/zorg/recreatie. Het is belangrijk om te benoemen dat dit gebied nog steeds onder de tweede schil valt. Dat betekent dat er doelen worden aangegeven die streven naar een verbetering van de situatie, voornamelijk op het gebied van volksgezondheid en geur.
4. Het uitbreiden van het bebouwingslint staat niet als ambitie in de visie. Wel staat er dat we waar mogelijk de lintstructuren en de relatie met het open landschap verder willen versterken. Bij nieuwe initiatieven wordt een goede afwikkeling van verkeer meegenomen. In de Omgevingsvisie is dit extra benadrukt in paragraaf 4.2 c en in de tabel in hoofdstuk 4.2.
5. De Omgevingsvisie stelt niet dat bij vestigen van agrarische productie in Rietbroek minder hinder ondervonden wordt ten opzichte van andere omgevingen. Zoals onder punt 3

aangegeven zijn we wel van mening dat het Rietbroek iets anders van aard is waardoor hier mogelijkheden voor wat grootschaligere/intensievere vormen van kringlooplandbouw, mits er wordt bijgedragen aan de omgevingsdoelen die hier gelden.

6. In de Omgevingsvisie is aangegeven welke vormen van nevenactiviteiten bijvoorbeeld kansrijk zijn. In de tweede schil wordt aangegeven dat er gedacht kan worden aan zorg, recreatie, educatie, boerderijwinkels. Rietbroek is onderdeel van schil 2. Daarbij is het belangrijk om aan te geven dat een ontwikkeling altijd als geheel beoordeeld wordt, en er ook nog locatie specifieke kenmerken worden meegenomen in de beoordeling of een initiatief passend is.
7. In de Omgevingsvisie is er geen keuze gemaakt of en hoe we 'grootschalige' vormen van agribusiness willen faciliteren. Als dergelijke initiatieven zich voordoen, wordt per initiatief bekeken of er wordt bijgedragen aan de doelen voor het gebied. Er is dus sprake van maatwerk.

Aanpassingen Omgevingsvisie

In paragraaf 4.2 c Schil 3: Agrarische productie en in de tabel in hoofdstuk 4.2 (pagina 50) zijn tekstuele wijzigingen aangebracht naar aanleiding van deze zienswijze.

En we hopen dat we met deze beantwoording meer duidelijkheid hebben kunnen bieden over de door u aangegeven onderwerpen.

Zienswijze 17 – Provincie Noord-Brabant

Ontvangen 22 september 2023

Samenvatting zienswijze

De provincie heeft als overheid en belanghebbende voor de doorvertaling van haar beleid in onze Omgevingsvisie een zienswijze ingediend. Middels de zienswijze geeft men aan welke provinciale belangen meer aandacht verdienen in deze visie, of bij de nadere uitwerking. Het provinciaal omgevingsbeleid is vastgelegd in de Brabantse Omgevingsvisie en in diverse beleidskaders en uitvoeringsagenda's. De reactie van de provincie was als volgt:

1. Complimenten voor het doorlopen proces, de wijze waarop medeoverheden betrokken zijn het eindresultaat;
2. Er ligt een goede ambitie voor natuur, wijst, water en bodem. Dit vormt een basis om in de toekomst samen op te trekken;
3. De provincie adviseert om in de visie meer aandacht te besteden aan de ontwikkelrichting in de tijd. Met name om hierin meer naar het verleden te kijken en nog meer naar de toekomst. Hierdoor zou cultuurhistorie en recreatie een nog betere plek kunnen krijgen in de visie;
4. Aandacht voor de ontwikkelrichting per gebied. Naar mening van de provincie houdt de Omgevingsvisie veel open en is er 'voorzichtig' geformuleerd. De provincie heeft begrip voor deze keuze. Echter, bij de verdere planontwikkeling adviseert men om aandacht te schenken aan een nadere onderbouwing. Met name in het buitengebied heeft het een meerwaarde de ontwikkelrichting per gebied nader uit te werken. Hierover gaan ze graag in nader overleg;
5. Rol van gemeente. De provincie geeft aan dat er meer duiding kan komen op welke rol de gemeente op welke manier op welke momenten wil pakken. Het is mogelijk onderscheid aan te brengen tussen faciliteren, stimuleren of initiëren als gemeentelijke insteek;
6. Afstemming en samenwerking met de regio. De provincie benadrukt het belang om regionaal samen te (blijven) werken om de gestelde ambities, die vaak gemeentegrens overstijgend zijn, te behalen;
7. Nadere samenwerking. De provincie ziet een goede basis voor de verbetering en ontwikkeling van de gemeente. Bij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie van de gemeente in concrete plannen wijst de provincie op de provinciale belangen en de regels uit de (interim) omgevingsverordening.

Antwoord gemeente

Puntsgewijze beantwoording van de gestelde punten door de provincie:

3. Wij delen de mening niet dat de Omgevingsvisie beperkt naar het verleden en de toekomst kijkt. Bij de totstandkoming van deze visie is er nadrukkelijk gekeken vanuit de lagen benadering en wordt gewerkt vanuit het principe van bodem en water sturend. Dit principe heeft een directe link met het verleden. Vanuit dat gegeven zijn nadrukkelijke keuzes en ambities gesteld voor de toekomst.
Wel krijgt cultuurhistorie een nadrukkelijker rol in de visie naar aanleiding van deze zienswijze. Dit, door cultuurhistorie op te nemen op de recreatieve kaart.

4. Als gemeente hebben we bewust gekozen voor een visie op hoofdlijnen. Desondanks zijn wij van mening dat de visie wel ambities (lees ontwikkelrichtingen) bevat per gebied. Zo kiezen wij op sommige plaatsen meer voor natuur en op andere plaatsen voor agrarische activiteiten, woningbouw of bedrijvigheid. Combinaties komen in verschillende gebieden ook voor.
Op sommige vlakken dient de ontwikkelrichting nog nader geconcretiseerd te worden omdat in die gebieden (zoals het buitengebied) de opgaven soms groter zijn. Wij hebben ervoor gekozen om die nadere uitwerking vorm te geven aan de hand van beleidsprogramma's. In deze programma's zal de gevraagde concretisering voor sommige vraagstukken plaatsvinden. Op dat moment wordt ook weer de samenwerking met de provincie gezocht.
5. De invulling van onze gemeentelijke rol hebben wij naar aanleiding van deze opmerking nader geconcretiseerd in hoofdstuk 6. Tevens zal dat nader vormgegeven worden in toekomstig vorm te geven beleidsprogramma's (paragraaf 6.4).
6. Wij delen deze opvatting en inmiddels lopen er al verschillende samenwerkingsverbanden waarin dit thema regionaal nader vormgegeven wordt.
7. We onderschrijven eveneens het belang van nadere toekomstige samenwerking en blijven ons daar voor inzetten bij de verdere vormgeving van ons ruimtelijk beleid.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze zienswijze is de recreatieve kaart aangepast. Hier heeft cultuurhistorie een plek gekregen. Daarnaast is in hoofdstuk 6, in paragraaf 6.2 de rol van de gemeente verder geconcretiseerd.

Zienswijze 18 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

De volgende punten worden door de indiener in zijn zienswijze benoemd.

1. Indiener geeft aan de ambities voor schil 2 van harte te onderschrijven en ondersteunen.
2. In passage wordt gesproken over agrarische activiteiten. Het valt de indiener op dat tuinbouw niet wordt genoemd.
3. De omschrijving/ambitie voor Rietbroek is vaag en biedt ruimte aan activiteiten die in strijd zijn met de genoemde doelen in de tabel op pagina 50 van de ontwerp Omgevingsvisie.
4. Wat opvalt is dat Herpen niet in de Omgevingsvisie wordt genoemd. Indiëners zouden graag zien dat het belang van de inwoners uit Herpen wordt meegenomen de Omgevingsvisie, zodat toekomstige plannen de gezondheid van de inwoners uit Herpen niet in gevaar brengen.
5. Gevraagd wordt aandacht te besteden aan de ecologische verbindingszone Keent-Herperduin (inclusief leefgebied beschermde diersoorten), zeker in relatie tot agrarische activiteiten in Rietbroek.
6. De indiener verzoekt om de plannen en ontwikkelingen voor Rietbroek reeds nader vorm te geven en meer concreet te beschrijven in de Omgevingsvisie, zodat deze voldoet aan de eisen zoals de Omgevingswet daaraan stelt.
Er wordt verwezen naar artikel 3 van de Omgevingswet en de achterliggende memorie van toelichting;
7. De relatie tussen de ontwikkelingsmogelijkheden van Rietbroek en Jonkergouw. De indiener doet de oproep om het belang van enkele ondernemer(s) niet te laten prevaleren boven welzijn, gezondheid en welbevinden van burgers en natuur.

Antwoord gemeente

2. Er is niet voor gekozen om telkens alle vormen van agrarische activiteiten uit te schrijven. Onder agrarische activiteiten valt inderdaad ook de tuinbouw.
3. Wij zijn niet van mening dat deze omschrijving ruimte biedt aan activiteiten die in strijd zijn met de genoemde doelen. In de Omgevingsvisie is duidelijker aangegeven hoe afwegingen in de schillen tot stand komen. Er is aangegeven dat daarbij de karakteristiek van het gebied in relatie tot de doelen van belang is. Initiatieven zullen altijd moeten bijdragen aan de doelen, maar dat betekent niet dat ze overal even hoog op moeten scoren.
4. In hoofdstuk 5, onderdeel Landbouw (pagina 123) wordt expliciet verwezen naar buurtschappen en naar Herpen, ook in relatie tot het terugbrengen van de hinder van agrarische activiteit.
5. Er is in de Omgevingsvisie veel aandacht voor bestaande en nog te ontwikkelen natuur. De ecologische verbindingszone Keent-Herperduin staat als een groene pijl op de kaart opgenomen. Ontwikkelingen zullen altijd moeten voldoen aan de regels voor soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming.
6. Een Omgevingsvisie is vorm-vrij. Wij zijn van mening dat deze visie voldoet aan de vereisten van een Omgevingsvisie. Nadere uitwerking vindt plaats in beleidsprogramma's

en omgevingsprogramma's. Deze uitwerking is ook beschreven in de Omgevingsvisie in paragrafen 6.4 en 6.5.

7. In deze Omgevingsvisie zijn samen met de OER verschillende maatschappelijk belangen en ambities benoemd, gewogen en een keuze gemaakt. De OER heeft daarin een belangrijke rol gespeeld, omdat daar de effecten van bepaalde keuzes inzichtelijk zijn gemaakt. De Omgevingsvisie maakt keuzes in welke doelen we willen bereiken. Met de doelen streven we naar een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Doel van deze visie is niet om alle lopende trajecten te heroverwegen. Daar waar mogelijk én nodig kan de visie wel in lopende trajecten of projecten helpen bij de verdere vormgeving en uitwerking.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze zienswijze is opgenomen dat de agrarische schillen niet hard afgebakend zijn. Daarnaast is ook toegevoegd dat de doelen in de schillen samenhangen met de karakteristieken van een gebied of locatie. De tekst is aangepast in paragraaf 4.2.

Zienswijze 19 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

De volgende punten worden door de indiener in zijn zienswijze benoemd.

1. Wat is de doelstelling van de gemeente met landbouw, meer voedsel produceren? Kringlooplandbouw is geen doelstelling op zich maar een middel om andere doelen te halen. Met een heldere doelstelling op landbouw, kan er een transparante afweging plaatsvinden ten opzichte van andere doelstellingen (zoals meer woningen of meer biodiversiteit).
2. De overheid moet sturen op doelen, maar zich niet bemoeien met bedrijfsvoering.
3. Er wordt een oproep gedaan om uitvoeringsvraagstukken samen met agrariërs bespreekbaar te maken in een volgende uitwerkingsfase.
4. De Omgevingsvisie houdt geen rekening met ontwikkelingen/verbeteringen die landbouw afgelopen decennia al heeft bereikt en doelen die landbouw voor 2050 zelf al heeft gesteld.
5. Er worden in deze visie zaken genoemd die onterecht alleen op het bord van de agrarische sector worden geschoven (onder andere verdroging, biodiversiteit, waterkwaliteit, bodemkwaliteit) en ook de oplossingsrichtingen worden tot op detailniveau aan de landbouw voorgeschreven.

Antwoord gemeente

1. Het klopt dat kringlooplandbouw geen doelstelling op zich is, maar een middel om aan bepaalde doelen te werken. We hebben geen doelstelling opgenomen om meer of minder voedsel te produceren. We hebben ook geen doel gesteld om bepaalde soorten voedsel te verbouwen. Wel hebben we de doelstelling dat er ruimte blijft voor landbouw en voedselproductie in de gemeente Maashorst. Daarmee wegen we initiatieven wel af tegen initiatieven die concurreren qua areaal aan landbouw (bijvoorbeeld inbreiding voor uitbreiding of de zonneladder);
2. In de drie verschillende schillen worden doelen aangegeven. Om dit concreter te maken worden voorbeelden genoemd van bepaalde vormen van landbouw die daaraan bij kunnen dragen. Dat sluit andere bedrijfstvormen niet uit;
3. De Omgevingsvisie geeft doelen aan. In beleidsprogramma's (paragraaf 6.3), omgevingsprogramma's en het omgevingsplan (paragraaf 6.4) wordt verder uitgewerkt hoe de gemeente zich wil inzetten om de doelen te behalen. Daar worden ook alle relevante stakeholders bij betrokken. In de Omgevingsvisie wordt echter nog niet specifiek benoemd welke stakeholders betrokken worden. Het verzoek uit deze zienswijze tekent uw betrokkenheid en delen we met de collega's.
4. De Omgevingsvisie geeft een toekomstrichting. Vanuit de OER is een leefomgevingsfoto van de huidige situatie opgenomen. Die geeft aan dat er op bepaalde onderdelen nog knelpunten op te lossen zijn. We zien ook dat er veel op de landbouwsector af komt, en dat er al veel stappen gezet worden. Dit wordt na aanpassingen extra benadrukt in de tekst (paragraaf 4.2).

5. Met de Omgevingsvisie hebben we niet de indruk willen wekken dat alle problemen op het bord van de agrarische sector worden gelegd, maar we willen ook niet ontkennen dat er opgaves zijn in de agrarische sector. Op enkele plekken wordt dit genuanceerd door niet alleen de agrarische sector te noemen, maar bijvoorbeeld ook de woningbouw (paragraaf 4.2 a Schil 1: Natuur centraal).

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van het tweede, vierde en vijfde benoemde punt uit deze zienswijze is de tekst in de Omgevingsvisie op diverse plekken aangepast. Deze aanpassingen komen voornamelijk terug in hoofdstuk 4.2 en in hoofdstuk 5 per omgeving.

Zienswijze 20 – Jongerenraad Maashorst

Ontvangen 22 september 2023

Samenvatting zienswijze

De Jongerenraad Maashorst heeft de wens constructief mee te denken en heeft op de Omgevingsvisie de navolgende opmerkingen gemaakt:

1. Het zou fijn zijn als er een wat begrijpelijker, 'to-the-point' versie kwam van de Omgevingsvisie.
2. Het missen van een begrippenlijst. In de Omgevingsvisie worden bepaalde bedingen en begrippen opgenomen die mogelijk flinke rechtsgevolgen kunnen hebben. Ook worden begrippen voor verschillende thema's gebruikt met verschillende betekenissen. Dit brengt onduidelijkheid en (rechts)onzekerheid met zich mee.
3. Het is van belang voor jongeren dat er goede en veilige fietspaden aanwezig zijn binnen onze gemeente en goede ov-verbindingen.
4. In de Omgevingsvisie Maashorst zien we terug dat de gemeente ook belang hecht aan diversiteit en inclusie maar zien we niet terug hoe dit dan concreet in de periode tot 2040 kan worden verbeterd. Ook acht de Jongerenraad het van belang dat iedereen kan meedoen en kan zijn wie hij/zij/hen is. Hier heeft de Jongerenraad Maashorst wel concrete ideeën over:
 - Rolstoeltoegankelijkheid van nieuwbouwwijken kan worden verbeterd.
 - Het centrumgebied van Uden en busstation mag beter toegankelijk zijn voor rolstoelen.
 - De prikkelarme middag van de kermis vinden we fantastisch en zouden we graag uitgebreid zien naar een volle dag.
 - Meer openbare toiletgelegenheden die geschikt zijn voor eenieder.
5. De Jongerenraad geeft aan dat het combineren van ontmoeten op één plek, waarbij jong en oud gebruik maakt van dezelfde plek, niet altijd gewenst is. Jong en oud gaat nu eenmaal niet perfect samen en dat zou minder dusdanig gedwongen moeten worden. Om die reden pleit de Jongerenraad voor een bredere uitrol van jeugdvoorzieningen, ook in de andere kernen.
6. De Jongerenraad is enthousiast over de ambitie die wij als gemeente hebben op het gebied van recreatie. Om daarmee door te pakken verbinden ze hieraan enkele concrete uitwerkingen:
 1. Een bolderhal
 2. Een buitenzwembad
 3. Een sup-route door de Maashorst
7. In de zienswijze worden vragen gesteld over het voortbestaan van de kindervakantieweek in relatie tot doelen en ambities in/rondom natuurgebied de Maashorst. Waar is straks ruimte voor grote grazers en waar voor kindervakantie week en het INCA-kamp?

Antwoord gemeente

1. Naast de voorliggende versie is er een (visuele) samenvatting gemaakt. Deze richt zich op de belangrijkste punten uit de visie. Dit voornemen bestond al. Nu het ook aangegeven

wordt vanuit het zienswijze traject wordt dit van extra belang geacht. Deze (visuele) samenvatting zal na de vaststelling van de Omgevingsvisie worden toegevoegd aan de website van de gemeente bij de Omgevingsvisie.

2. Het klopt inderdaad dat begrippen soms verschillend gebruikt worden. Dit is onvermijdelijk gezien het feit dat de Omgevingsvisie een breed scala van thema's behelst. Zelfs daar waar extensief wel naar hetzelfde thema verwijst kan er nog verschil in uitwerking ontstaan. Dit vanwege het feit dat we willen werken vanuit maatwerk. Met het vastleggen van deze begrippen in een begrippenlijst verstart het gesprek tot het toetsen van initiatieven aan begrippen in plaats van het vormgeven van maatschappelijke initiatieven naar de aard en omvang van de omgeving. Zo kan extensieve recreatie in het ene gebied, met in acht name van de omgeving, net iets anders zijn dan in een andere omgeving. Het is gewenst die vrijheid tot maatwerk te behouden.
Verder zal er geen sprake zijn van rechtsongelijkheid omdat de Omgevingsvisie geen direct werkende regels voor burgers bevat. Een Omgevingsvisie is zelfbindend voor het bestuursorgaan. Op het moment dat de Omgevingsvisie nader uitgewerkt wordt, bijvoorbeeld in het omgevingsplan, is er wel sprake van direct werkende regels en rechtsgevolgen. Het omgevingsplan zal daarom wel gepaard gaan met een begrippenlijst.
3. Deze opmerking en de uitgesproken ambitie in de Omgevingsvisie liggen in lijn met elkaar en behoeft daarom geen aanpassing. Verdere opmerkingen zijn uitvoerend van aard. Deze delen wij met de collega's van het desbetreffende vakgebied (verkeer/mobiliteit).
4. Als gemeente onderschrijven we het belang van inclusie en diversiteit. We hechten er belang aan dat iedereen mee kan doen in de samenleving hierbij richten wij ons in de visie al op verschillende aspecten. Toegankelijkheid voor minder validen en aandacht voor de LHBTIQA+ gemeenschap is hierbij inderdaad nog onderbelicht geweest. Dit wordt toegevoegd aan de visie.
5. Erkend wordt dat jeugd een andere leefstijl en behoefte heeft dan ouderen. Hiervoor moet ruimte zijn binnen onze gemeente. En deze moet naar wens/behoefte ingevuld kunnen worden. Soms kan dit onder één dak soms vraagt dit een andere oplossing. Die ruimte dient er te zijn.
6. Wij zijn als gemeente blij met het gedeelde enthousiasme. De genoemde recreatieve activiteiten zouden, afhankelijk van uiteindelijke vormgeving, ook prima kunnen passen binnen deze ambitie echter zijn ze te concreet om nu al op te nemen. Echter mochten er in de toekomst organisaties/initiatiefnemers zijn die een dergelijk initiatief willen ontplooiën dan biedt de Omgevingsvisie zoals deze er nu ligt al voldoende aanknopingspunten om hierover het gezamenlijke gesprek te kunnen voeren.
7. We onderschrijven het belang van activiteiten voor kinderen. Zoals dit ook uit verschillende passages uit de Omgevingsvisie blijkt; voorzieningen voor iedereen en het stimuleren van een actieve leefstijl. Daaronder kan ook de kindervakantieweek vallen. Het concreet aanwijzen van gebieden waar wel/geen grote grazers zullen lopen in de toekomst is te concreet voor het beoogde detailniveau van de Omgevingsvisie. Hetzelfde geldt voor uitspraken over de kindervakantieweek. Dit is te uitvoerend van aard voor de Omgevingsvisie. Wij zien echter voldoende haakjes in de Omgevingsvisie op basis waarvan wij als gemeente een inspanningsplicht hebben om zowel de natuur als activiteiten voor kinderen binnen onze gemeentegrens een plaats te geven. Dit op basis van maatwerk op het moment het betreffende vraagstuk zich concreet voordoet.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze ingediende zienswijze zijn er aanpassingen geweest aan de ontwerp Omgevingsvisie. Zo is er een toevoeging gedaan in de paragraaf 'Een leven lang gezond en prettig wonen' (pagina 25) en paragraaf '4.3.2 f Waarborgen van een goede toegankelijkheid van de leefomgeving' (pagina 70) toegevoegd. Daarnaast is in hetzelfde hoofdstuk in paragraaf 4.3.2 b meer focus aangebracht voor maatwerk op het gebied van het voorzien in behoeftes uit de samenleving. Dit op het gebied van het creëren van ontmoetingsruimten voor jong en oud. Tevens zal er een visuele samenvatting van de Omgevingsvisie toegevoegd worden aan de website ter verduidelijking van de Omgevingsvisie.

Zienswijze 21 – Uden centrum ondernemers

Ontvangen 22 september 2023

Samenvatting zienswijze

Uden centrum ondernemers (UCO) kan zich in grote lijnen prima vinden in de Omgevingsvisie. Wel vraagt UCO van de gemeente om een terughoudende positie aan te nemen met betrekking tot het omvormen van parkeerterreinen in het centrum van Uden naar groene verblijfsgebieden. Het streven naar vergroening van het centrum van Uden op zichzelf is een goed streven en daar staat UCO ook achter. Maar dit mag niet ten koste gaan van de parkeermogelijkheden omdat het centrum economisch sterk afhankelijk is van de auto. De ambitie om de auto op de laatste plaats te stellen houdt er geen rekening mee dat we in een landelijk gebied wonen.

Antwoord gemeente

We delen de mening dat de autobereikbaarheid van Uden centrum gegarandeerd moet blijven. De gemeente ligt in een landelijk gebied waardoor de inwoners, bezoekers, ondernemers en werknemers op dit moment in grote mate afhankelijk zijn van de auto. Wel willen we graag inzetten op duurzame vervoersmiddelen. Deze mobiliteitstransitie sluit aan bij de landelijke ontwikkelingen en is ook beschreven in de Centrumvisie Uden. Daar blijven we ook aan vasthouden in de Omgevingsvisie. Maar uiteraard is de auto voorlopig heel belangrijk voor het functioneren van het centrum van Uden. De Omgevingsvisie is aangepast door dit ook te benoemen op pagina 135. Het creëren van meer verblijfsruimte en vergroening, zoals beschreven in de Omgevingsvisie, is ook een doelstelling uit de Centrumvisie Uden. In de Omgevingsvisie is op pagina 135 ook toegevoegd dat we hier aan werken door het optimaliseren van het gebruik en het mogelijk ontwikkelen van parkeergarages, en door betere voorzieningen voor duurzame mobiliteitsvormen.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijze heeft geleid tot bovengenoemde aanpassingen in de Omgevingsvisie.

Zienswijze 22 – Stichting circuit Scheiweg

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

Stichting Circuit Scheiweg vraagt om het cross circuit een plek te geven in de Omgevingsvisie. Een van de belangrijke thema's is vrijetijdsbesteding en recreatie. Ook crossen is een vorm van vrijetijdsbesteding en recreatie en dient daarom een plek te krijgen in de Omgevingsvisie.

Antwoord gemeente

In de Omgevingsvisie staan de hoofdlijnen van de ruimtelijke omgeving. In de Omgevingsvisie staat geen locatie aangewezen voor een cross circuit, maar sluit het ook niet uit. De afweging over een eventuele plek voor een cross circuit kent een eigen traject. Daarom leidt deze ingediende zienswijze niet tot aanpassingen aan de ontwerp Omgevingsvisie.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassingen in de Omgevingsvisie.

Zienswijze 23 – RKSv Odiliapeel

Ontvangen 21 september 2023

Samenvatting zienswijze

De ingediende zienswijze beschrijft dat men graag in de Omgevingsvisie wil zien dat het huidige terrein van RKSv Odiliapeel zich uitermate schikt om het meer multifunctioneel in te zetten. Zo kan het sport aanbod binnen de kern vergroot worden. Dit is in lijn met de ambities die gesteld wordt in hoofdstuk 4, paragraaf 4.4.

Antwoord gemeente

Het realiseren van een multifunctionele accommodatie wordt inderdaad niet benoemd. Echter zetten wij in de Omgevingsvisie wel in op een leefbaar en vitaal Odiliapeel. Hierbij wordt ingezet op het lokaal ontmoeten, een sterke sociale binding in de dorpsgemeenschap, het behouden van een actief verenigingsleven, het behoud van goede basisvoorzieningen en toegang tot eerstelijns zorg. Hierin willen we blijven faciliteren. Hierin zou een multifunctionele accommodatie een middel kunnen zijn om dit te bereiken. Zeker gezien het hetgeen wij stellen in hoofdstuk 4.

Hieraan wordt dus terecht gerelateerd door de indiener. Hoewel het niet concreet benoemd wordt, sluiten we een dergelijk dorpsinitiatief dus niet uit in deze Omgevingsvisie. We zien als gemeente voldoende haakjes om hierover in de toekomst het gesprek te voeren om te komen tot een bij Odiliapeel passende oplossing te komen. Wel is dit verduidelijkt door de wens vanuit Odiliapeel voor een Omnipark concreet te benoemen in de Omgevingsvisie.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Op basis van de zienswijze is een aanvulling gedaan op pagina 105 in de paragraaf 'Een leefbaar en vitaal Odiliapeel: lokale ontmoeting'

Zienswijze 24 –

Ontvangen 26 september 2023

Samenvatting zienswijze

Deze zienswijze is vergelijkbaar met zienswijze 8 en zienswijze 19. Onderstaande punten worden benoemd.

1. Wat is de doelstelling van de gemeente met landbouw, meer voedsel produceren? Kringlooplandbouw is geen doelstelling op zich maar een middel om andere doelen te halen. Met een heldere doelstelling op landbouw, kan er een transparante afweging plaatsvinden ten opzichte van andere doelstellingen (zoals meer woningen of meer biodiversiteit).
2. De overheid moet sturen op doelen en zich niet bemoeien met bedrijfsvoering.
3. De indiener doet een oproep om uitvoeringsvraagstukken samen met agrariërs bespreekbaar te maken in een volgende uitwerkingsfase.

Antwoord gemeente

Aangezien de ingediende zienswijze vergelijkbaar is met de ingediende zienswijze 8, en deels zienswijze 19, is ook het antwoord van de gemeente vergelijkbaar.

1. Het klopt dat kringlooplandbouw geen doelstelling op zich is, maar een middel om aan bepaalde doelen te werken. We hebben geen doelstelling opgenomen om meer of minder voedsel te produceren. We hebben ook geen doel gesteld om bepaalde soorten voedsel te verbouwen. Wel hebben we de doelstelling dat er ruimte blijft voor landbouw en voedselproductie in de gemeente Maashorst. Daarmee wegen we initiatieven wel af tegen initiatieven die concurreren qua areaal aan landbouw (bijvoorbeeld inbreiding voor uitbreiding of de zonneladder);
2. In de drie verschillende schillen worden doelen aangegeven. Om dit concreter te maken worden voorbeelden genoemd van bepaalde vormen van landbouw die daaraan bij kunnen dragen. Dat sluit andere bedrijfstvormen niet uit;
3. De Omgevingsvisie geeft doelen aan. In beleidsprogramma's (paragraaf 6.4), omgevingsprogramma's en het omgevingsplan (paragraaf 6.5) wordt verder uitgewerkt hoe de gemeente zich wil inzetten om de doelen te behalen. Daar worden ook alle relevante stakeholders bij betrokken. In de Omgevingsvisie wordt echter nog niet specifiek benoemd welke stakeholders betrokken worden. Het verzoek uit deze zienswijze tekent uw betrokkenheid en delen we met de collega's.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van het tweede benoemde punt uit deze zienswijze is de tekst in de Omgevingsvisie op diverse plekken concreter gemaakt. Zo worden er voorbeelden genoemd van manieren van landbouw. Deze aanpassingen komen voornamelijk terug in hoofdstuk 4.2.

Zienswijze 25 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

In de verbeelding (bij recreatie) zijn de verkeersstromen, waaronder recreatieve, naar en vanaf de Maasdijk weergegeven. In de ontwerp Omgevingsvisie is verzuimd aan te geven hoe deze stromen lopen, vanaf, naar en door de Noordzijde van Reek.

Helstraat (oost) en Langstraat zijn niet toegerust om een veilige omgeving te bieden voor weggebruikers, met name voor fietsers, wandelaars, personen met kinderwagens, achter rollators en die minder goed ter been zijn. Daarbij worden diverse concrete suggesties gedaan om de verkeersveiligheid te verbeteren.

Antwoord gemeente

In deze Omgevingsvisie worden ambities aangegeven voor onder andere (extensieve) recreatie in de omgeving van de Maas. Hoe verkeersstromen lopen en op welke manier daarop wordt gestuurd en welke maatregelen worden genomen om veilige verkeersstromen te krijgen is geen onderdeel van deze Omgevingsvisie. Wel zijn in deze Omgevingsvisie ambities opgenomen voor mobiliteit (onder andere het gebruik van andere vervoersmiddelen) en het gebruik van openbare ruimte (waaronder vergroenen).

Kortom, in deze Omgevingsvisie worden ambities aangegeven, maar is niet uitgewerkt op welke manier die moeten worden behaald. Dit is onderdeel voor nadere uitwerking na deze Omgevingsvisie. De nadere uitwerking wordt verder toegelicht in hoofdstuk 6, in paragrafen 6.3, 6.4 en 6.5.

Nadere uitwerking vindt onder andere plaats aan de hand van het nog op te stellen mobiliteitsprogramma. In 2024 wordt daarmee gestart. Bij het opstellen van het nieuwe mobiliteitsprogramma worden diverse databronnen geraadpleegd (ongevallen, schades, snelheden, en dergelijke). Met deze databronnen wil de gemeente voor het hele wegennet de verkeersveiligheidsknelpunten en risico's inzichtelijk krijgen. Aan de hand van die informatie wordt duidelijk waar de verkeersveiligheid verbeterd moet worden. De geconstateerde knelpunten worden dan geprioriteerd en oplossingen worden daarna in een uitvoeringsprogramma opgenomen.

Als daaruit blijkt dat er een knelpunt bij u in straat is, zult u als omwonende hierbij betrokken worden.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijze heeft geen directe aanleiding gegeven tot aanpassingen aan de Omgevingsvisie.

Zienswijze 26 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

In de ingediende zienswijze worden de volgende standpunten benoemd.

1. Ten onrechte is De Helstraat (en Noordhoek) in het noorden van Reek niet vermeld in de Omgevingsvisie, alsof deze wegen er niet toe zouden doen;
2. Ten onrechte is de eerste 200 meter van De Helstraat niet opgenomen als bebouwde kom;
3. In het verleden is er door gemeente Landerd aangegeven medewerking te willen verlenen aan het realiseren van woningen in de bebouwingslint Helstraat-oost. Indieners geven aan dat de gemeente Maashorst deze toezegging moet overnemen en dit zou moeten zien als inbreiding binnen de bebouwde kom;
4. Dat het gebied wel de huidige geurnorm behoudt, zodat geur geen belemmering vormt voor het toevoegen van woningen;
5. De Hertogswetering staat onterecht vermeld als polder;
6. Het gebied tussen de dijk en Reek is onterecht aangewezen als Barro ;
7. Het Rietbroek ligt niet ten noorden van Reek;
8. Agrarische productie zou alleen toegestaan moeten zijn onder voorwaarden:
 - Geen intensieve veehouderij
 - Geen megastal
 - Geen bollen-ielieteelt en fruitteelt
 - Terugdringen gewasbescherming
 - Omschakeling naar biologische teelten
 - Onder natuurdoelen in het noordelijke gebied nabij de hertogswetering

Antwoord gemeente

1. Niet alle wegen en/of cultuurhistorische verbindingen worden in de Omgevingsvisie specifiek met naam benoemd. Met een aanpassing van de tekst (hoofdstuk 5, pagina 117) wordt nu aangegeven dat de oude wegenstructuren doorlopen in het buitengebied.
2. In deze Omgevingsvisie worden geen juridische komgrenzen vastgelegd. Wel geven de kaarten een globaal beeld van wat binnen of buiten de bebouwde kom valt. In omgevingsverordeningen en het omgevingsplan zullen grenzen en bijbehorende regels nader worden gedefinieerd.
3. Besluiten uit de oude gemeente Landerd gelden ook nog in de nieuwe gemeente Maashorst. Principebesluiten en toezeggingen hebben veelal een beperkte geldigheid, omdat beleid en regelgeving kan wijzigen waardoor plannen niet meer haalbaar zijn. Indien initiatiefnemers willen toetsen of de toezegging uit het verleden nog mogelijk zijn, adviseren wij ze een vooroverleg in te dienen. Het initiatief wordt dan aan bestaand beleid beoordeeld aan de hand waarvan de haalbaarheid en eventuele voorwaarden worden benoemd.
4. In de Omgevingsvisie worden geen geurnormen vastgesteld. Dit gebeurt in het omgevingsplan of in een omgevingsverordening.
5. Het Waterschap noemt de Hertogswetering in zijn geheel een polder. De waterstand in het gedeelte van onze gemeente wordt echter geregeld door een stuw en niet door een

gemaal zoals stroomafwaarts (richting 's-Hertogenbosch) wel het geval is. Daarom kiezen wij naar aanleiding van deze zienswijze ervoor het woordje polder in de Omgevingsvisie niet te noemen.

6. Om misverstanden te voorkomen is het Barro-gebied in de tekst iets specifieker begrenst.
7. Gebieden kunnen vaak meerdere benamingen/toponiemen hebben die gebruikt worden. In het Landschapsbeleidsplan van de voormalige gemeente Landerd wordt het noorden van de lijn Heijtmorgen/Schaijksestraat/Pastoor van Winkelstraat beschouwt als 't Rietbroek. Hier hebben we bij aangehaakt in de Omgevingsvisie.
8. Het is een bewuste keuze om de Omgevingsvisie op een redelijk abstract niveau op te stellen. De Omgevingsvisie geeft daarbij de richting aan, waarbij wordt gestuurd op doelen. Daarbij wordt juist niet concreet aangegeven hoe die doelen behaald moeten worden. Verdere uitwerking en concretisering hiervan vindt plaats in beleidsprogramma's en uitvoeringsregels. Bij het opstellen daarvan betrekken we inwoners en stakeholders. Dit is verder uitgelegd in hoofdstuk 6.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze ingediende zienswijze zijn in hoofdstuk 5 bij Reek e.o. een aantal aanpassingen doorgevoerd. In het onderdeel Bodem, water en natuur van de kern Reek en omgeving (pagina 111) zijn de Hertogswetering en de locatie van het Barro-gebied verder verduidelijkt. In het onderdeel Recreatie van de kern Reek en omgeving (pagina 117) is een zin toegevoegd zodat ook duidelijk is dat oude wegenstructuren ook buiten de kern doorlopen in het landelijk gebied.

Zienswijze 27 – Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Uden

Ontvangen 29 september 2023

Samenvatting zienswijze

Afdeling Uden van de Koninklijke horeca Nederland neemt in de ingediende zienswijze de volgende standpunten in.

1. De beschreven ambitie over de mobiliteitstransitie waarmee autoverkeer op de laatste plaats komt te staan brengt de economie en leefbaarheid van Uden en van Uden Centrum enorme schade toe. De autobereikbaarheid van Uden Centrum moet gegarandeerd blijven. Het omvormen van parkeerplaatsen tot groene verblijfsgebieden kan alleen wanneer ondergronds parkeren wordt ingevoerd. En dit kan niet op plekken waar ook evenementen plaatsvinden;
2. Ambitie voor het centrum Uden moet verder uitgeschreven worden. De kwaliteit van de openbare ruimte in het centrum van Uden moet verbeteren;
3. Bij voorzieningen moet het belang van horeca worden toegevoegd;
4. In de zienswijze worden enkele opmerkingen gemaakt over het evenementenbeleid;
5. Op pagina 19 dient elektrische infrastructuur in 2050 aangepast te worden. Dit is te ver in de tijd. Hier moeten we nu al mee beginnen.

Antwoord gemeente

1. We delen de mening dat de autobereikbaarheid van Uden centrum gegarandeerd moet blijven. Wel willen we graag inzetten op duurzame vervoersmiddelen. Deze mobiliteitstransitie sluit aan bij de landelijke ontwikkelingen en is ook beschreven in de Centrumvisie Uden. Daar blijven we ook aan vasthouden in de Omgevingsvisie. Maar uiteraard is de auto voorlopig heel belangrijk voor het functioneren van het centrum van Uden. We hebben de Omgevingsvisie aangepast door dit ook te benoemen in de visie op pagina 135 onder 'Centrum Uden'.
2. Het creëren van meer verblijfsruimte en vergroening, zoals beschreven in de Omgevingsvisie, is ook een doelstelling uit de Centrumvisie Uden. In de Omgevingsvisie hebben we op pagina 135 toegevoegd dat we hier aan werken door het optimaliseren van het gebruik en het mogelijk ontwikkelen van parkeergarages, en door betere voorzieningen voor duurzame mobiliteitsvormen. En uiteraard houden we rekening met ruimte die evenementen nodig hebben zoals de kermis, schaatsbaan en de warenmarkt. Daarnaast hebben we de zin over privébezit van de auto verwijderd uit paragraaf 4.3.1 (pagina 62). De concrete ambities voor Uden centrum zijn beschreven in de Centrumvisie Uden. We blijven werken aan de uitvoering hiervan. Een belangrijk onderdeel is de verbetering kwaliteit openbare ruimte. In de Omgevingsvisie zijn de hoofdlijnen opgenomen.
3. Uiteraard is horeca van belang voor het centrum van Uden. Dit wordt dan ook enkele keren benoemd in de Omgevingsvisie. Naar aanleiding van de ingediende zienswijze wordt het belang van horeca nog extra toegevoegd (paragraaf 4.3.2, pagina 66 en pagina 137). Daarnaast hebben we het woord "(detailhandels)" verwijderd in paragraaf 2.5 op pagina 18. Het gaat namelijk om een breed palet aan voorzieningen en niet alleen om detailhandel.
4. In de Omgevingsvisie is onder 'Verblijfskwaliteit en cultuurhistorie in centrum Uden' (pagina 137) toegevoegd dat het aantal en typen evenementen in balans moet zijn met

de omgeving. De nadere uitwerking van evenementen vindt plaats in het evenementenbeleid en het omgevingsplan.

Op dit moment worden de mogelijkheden van evenementen in het buitengebied al verruimd. Dit gebeurt middels het Veegplan Buitengebied voormalig Uden. Hierdoor worden incidentele evenementen onder voorwaarden in het buitengebied mogelijk.

5. Vanuit de wet is bepaald dat de elektrische infrastructuur is aangepast in 2050. In lijn met het standpunt uit de zienswijze, beginnen we daar uiteraard nu al mee.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijze heeft geleid tot verschillende aanpassingen in de Omgevingsvisie. Alle aanpassingen zijn in het bovenstaande antwoord benoemd.

Zienswijze 28 – Tennet

Ontvangen 15 september 2023

Samenvatting zienswijze

Tennet neemt in de ingediende zienswijze de volgende standpunten in.

1. Houd in de uitwerking van plannen rekening met het hoogspanningsnet;
2. Houd gevoelige objecten zoals woningen zoveel mogelijk buiten de magneetvelden;
3. Voeg Tennet toe aan de lijst van partners waarmee vooroverleg plaatsvindt bij ruimtelijke plannen;
4. Neem contact op met Tennet bij de planning van zonneparken.

Antwoord gemeente

De opmerkingen en aandachtspunten uit deze zienswijze nemen we mee in de uitwerking van beleidslijnen en de uitvoering van projecten. De zienswijze heeft daarom niet geleid tot aanpassingen aan de ontwerp Omgevingsvisie, maar de standpunten worden in de toekomst wel meegenomen.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassingen in de Omgevingsvisie.

Zienswijze 29 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

De indieners geven in meerdere uitgebreide punten aan in deze zienswijze. We hebben deze als volgt samengevat:

1. Er dient meer aandacht te zijn voor het streven naar een goede luchtkwaliteit als onderdeel van de fysieke leefomgeving.
2. Er dient benoemd te worden welke schadelijke invloed (op gezondheid, bodem, lucht, water, natuur) de intensieve veehouderij en intensieve akker- en tuinbouw hebben. Tevens dient er aandacht te zijn voor stilte en duisternis.
3. De Omgevingsvisie is op onderdelen te abstract en moet meer concretere doelen benoemen.
4. Er dient meer aandacht te zijn voor participatie en al concreter in welke vorm (bijvoorbeeld Burgerraad of participatie bij groenprojecten).
5. Er dient concreter aangegeven te worden wat de gemeente zelf gaat doen om de doelen te behalen. Bijvoorbeeld:
 - Pachtbeleid met eisen duurzaam grondgebruik;
 - Duurzaam bermbeheer;
 - Promoten duurzame landbouw;
 - Aanpassen vergunningverlening.
6. In de Omgevingsvisie moet worden opgenomen dat initiatieven getoetst worden op basis van de duurzaamheidsscan.
7. Er dient concreter aangegeven te worden hoe de doelen gemonitord worden.
8. In de Omgevingsvisie moet worden opgenomen dat er rekening wordt gehouden met het voorzorgsbeginsel, op basis van preventief handelen.
9. In de zienswijze worden de volgende voorstellen voor uitvoering gedaan:
 - Actieplannen;
 - Terugdringen houtstook en vuurwerk;
 - Projecten om burgers te betrekken bij vergroenen;
 - Ecologisch bermbeheer;
 - Natuurcompensatie verplicht stellen;
 - Burgerraad;
 - Vergunningsbeleid voor uitbreiding i.v. aanpassen;
 - “Kindlint”;
 - Puntensysteem natuurinclusief bouwen;
 - Inzet duurzaamheidsscan.

Antwoord gemeente

1. Het belang en de ambitie van luchtkwaliteit komt wat ons betreft voldoende terug op diverse plaatsen in de Omgevingsvisie (onder andere paragrafen 2.9, 3.1, 4.2 en 4.3.3.b).
2. In de Omgevingseffectrapportage (OER) worden de milieueffecten van de keuzes die gemaakt (kunnen) worden in de Omgevingsvisie inzichtelijk gemaakt. Daarbij komen diverse effecten uit onze samenleving naar voren. Het OER en de Omgevingsvisie zijn

parallel aan elkaar opgesteld. De inzichten uit het OER hebben bijgedragen aan het maken van keuzes voor de Omgevingsvisie.

In de Omgevingsvisie zelf kijken we vooral vooruit en stellen we ambities op voor waar we in de toekomst naar toe willen.

3. Het is een bewuste keuze om de Omgevingsvisie op een redelijk abstract niveau op te stellen. De Omgevingsvisie geeft daarbij de richting aan. Verdere uitwerking en concretisering vindt plaats in beleidsprogramma's (paragraaf 6.4) en uitvoeringsregels. Bij het opstellen daarvan betrekken we inwoners en stakeholders. Dit is verder uitgelegd in hoofdstuk 6.
4. Het belang van participatie komt in hoofdstuk 6 naar voren. In de nieuwe versie van de Omgevingsvisie heeft participatie een prominentere rol gekregen bij de uitvoering van de Omgevingsvisie.
5. De Omgevingsvisie is zelfbindend voor gemeenten en geeft een richting aan. Verdere uitwerking en concretisering vindt plaats in beleidsprogramma's en uitvoeringsregels.
6. In de Omgevingsvisie is duurzaamheid met alle ambities verweven. In paragraaf 6.1 is aangegeven dat het gaat om hoe een initiatief bijdraagt aan de omgevingskwaliteit van de gemeente. Hierbij worden ook duurzaamheidsaspecten meegenomen.
7. In aanvulling op de OER, is extra aandacht besteed aan de monitoring van de Omgevingsvisie. Daarnaast kunnen we aangeven dat bij het opstellen van de beleidsprogramma's ook wordt gezorgd voor evaluatie en monitoring. Deze evaluatie en monitoring zal concreter zijn dan bij de Omgevingsvisie.
8. In hoofdstuk 1.3 (pagina 10) is aangegeven dat wij de doelstelling hebben om een gezonde leefomgeving te behouden, en waar nodig, te creëren voor onze inwoners. Hierin komt het verzorgingsbeginsel naar voren.
9. Zoals eerder benoemd is de Omgevingsvisie richtinggevend. Verdere uitwerking en concretisering vindt plaats in beleidsprogramma's en uitvoeringsregels.
De door de indieners benoemde voorstellen zijn gedeeld met de collega's die het beleid verder uitwerken.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze zienswijze is hoofdstuk 6 van de Omgevingsvisie aangepast. Zo is er meer aandacht gegeven aan participatie (paragraaf 6.2).

Zienswijze 30 –

Ontvangen 24 september 2023

Samenvatting zienswijze

Indiener wijst erop dat het noodzakelijk is om meer aandacht te hebben voor de toegankelijkheid van openbare gebouwen en ruimten binnen de gemeente voor mensen met een functiebeperking. Het is derhalve noodzakelijk dat het aspect “Toegankelijkheid” wordt meegenomen in de Omgevingsvisie.

Antwoord gemeente

Als gemeente onderschrijven we het belang van toegankelijkheid, inclusie en diversiteit. We hechten er belang aan dat iedereen mee kan doen in de samenleving hierbij richten we ons in de visie al op verschillende aspecten. Onder andere toegankelijkheid voor minder validen is hierbij inderdaad nog onderbelicht geweest. Dit is toegevoegd aan de Omgevingsvisie.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Onder andere naar aanleiding van deze zienswijze is in hoofdstuk 4.3.2 de inleiding aangevuld en paragraaf ‘4.3.2 f Waarborgen van een goede toegankelijkheid van de leefomgeving’ toegevoegd.

Zienswijze 31 –

Ontvangen 30 augustus 2023

Samenvatting zienswijze

De indiener geeft in deze zienswijze aan dat de huidige planregels niet aansluiten bij de verduurzamingsopgave waar we als maatschappij voor staan. Zo worden op het moment iemand een woning wil isoleren aan de buitenzijde al snel de planregels overschreden waardoor dit niet mogelijk is. Dit is niet bevorderlijk voor de verduurzamingsopgave.

Antwoord gemeente

We onderkennen het belang van verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. Naast het duurzaam opwekken van energie is het beperken van de energievraag minimaal zo belangrijk. Het isoleren van woningen is hiervoor van essentieel belang.

Niet alle huidige bestemmingsplannen (vanaf 1 januari 2024 opgegaan in het tijdelijke Omgevingsplan) zijn op deze verduurzamingsmaatregelen berekend. Hierdoor worden inderdaad soms de bouwregels overschreden wanneer er bijvoorbeeld isolatie aan de buitenzijde wordt aangebracht. Met deze Omgevingsvisie kan niet het huidige Omgevingsplan worden aangepast. Wel kunnen wij de aanleiding creëren om bij de actualisatie van het Omgevingsplan anders naar dit aspect te kijken. Zo ontstaat er meer ruimte om duurzaamheidsambities en planregels meer op elkaar aan te laten sluiten. Om dit te borgen hebben wij een toevoeging gedaan in de Omgevingsvisie.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze zienswijze is de paragraaf '4.3.3. j Verduurzaming bestaand bebouwd gebied' toegevoegd aan de Omgevingsvisie.

Zienswijze 32 –

Ontvangen 6 september 2023

Samenvatting zienswijze

De indiener geeft aan dat er onvoldoende aandacht is voor de positie en het waarborgen van de toegankelijkheid voor mensen met een beperking of handicap. Dit zou beter beleidsmatig verankerd moeten worden. Hierbij zou aangesloten moeten worden bij hetgeen over dit onderwerp in de Nationale Omgevingsvisie gezegd wordt. Hierbij ook verwijzend naar het VN-verdrag Handicap inzake de rechten van personen met een beperking.

Antwoord gemeente

In de gemeente Maashorst vinden we het belangrijk dat iedereen mee kan doen in de samenleving. In de visie worden al verschillende aspecten meegenomen, maar onder andere de toegankelijkheid voor minder validen of mensen met een beperking is inderdaad nog onderbelicht geweest. Daarom is er een toevoeging gedaan aan de visie. De aanpassingen zijn doorgevoerd in hoofdstuk 4.3.2 en specifiek in paragraaf 4.3.2 f.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Onder andere naar aanleiding van deze zienswijze is in hoofdstuk 4.3.2 de inleiding aangevuld en paragraaf '4.3.2 f Waarborgen van een goede toegankelijkheid van de leefomgeving' toegevoegd.

Zienswijze 33 –

Ontvangen september 2023

Samenvatting zienswijze

De indiener haalt in deze zienswijze verschillende aandachtspunten aan. Puntsgewijs zijn dit de volgende punten:

1. Wonen bij HOV-knooppunten en bus routes.
Hierbij wordt voorgesteld om meer te bouwen rondom/nabij OV-knooppunten, en daarbij verschillende haltes te herstellen of toe te voegen. Ook wordt aangehaald dat het de voorkeur heeft dat haltes in de kern gelegen zijn. In plaats van zoals in Zeeland de haltes zich aan de rand bevinden. Grotere loopafstanden verkleinen het gebruik van het openbaar vervoer.
2. Komst BRT Maashorst en Uden Centraal.
De indiener spreekt zorg uit over het verdwijnen van het busstation Uden wanneer er een OV-hub aan de rand van Uden komt te liggen. Dit zou het openbaar vervoer minder toegankelijk maken, en leiden tot veel overstappen. Ook is het de vraag of het in het kader van veilig voelen fijn verblijven is op een dergelijke plaatst. Dit maakt het gebruik van het OV minder aantrekkelijk. Ook wordt aandacht gevraagd voor een goede en blijvende bereikbaarheid van het ziekenhuis.
3. Woningbouw in relatie tot parkeren.
Er moet rekening gehouden worden met de woningbouwopgave die er is. Dit, om met name betaalbare woningen te bouwen. Hierbij stelt de indiener voor dat woningen niet meer dan €75.000 mogen kosten. Ook wordt benoemd dat het realiseren van verplichte parkeerplaatsen woningen onnodig duur maken, omdat niet iedereen een auto heeft.
4. Aandacht voor wandelen, fietsen, parkeren op bedrijventerreinen.
Het vergroenen van het bedrijventerrein is van belang, en ook het creëren van meer ruimte voor de wandelaar en fietser. Ook zou er gekeken moeten worden naar het efficiënter gebruiken van parkeerruimte gezien de schaarse ruimte.
5. Groene Campus en woningen aan de (midden)Peelweg (N277).
Er worden voorstellen gedaan waar een groene Campus aan moet voldoen. Zo zou deze met het OV ontsloten moeten zijn en voorzien moeten zijn van een fysiek schoolgebouw. Idealiter zou deze ter plekke van de huidige proeftuin de Peel gesitueerd moeten worden. Daarnaast wordt het grootschalig landschap langs de Middenpeelweg gezien als potentiële woningbouwlocatie.
6. Cirkellijn gemeente Maashorst.
Voorgesteld wordt om een buslijn in te stellen die allen kernen van de gemeente Maashorst aan doet.
7. Kleine busjes.
De voorkeur wordt uitgesproken om een grotere bus te laten rijden dan meerdere kleine bussen. Dit om meerdere overstappen te voorkomen.
8. Cijfers en CBS gegevens over Uden.
Indiener presenteert verschillende cijfers
9. Wonen in Maashorst met name in Uden voor starters
Aangegeven wordt dat de woningen die nu gebouwd worden te duur zijn voor starters of modale inkomens. Hiervoor zouden de prijzen drastisch omlaag moeten. Richting €120.000.

10. Slotopmerkingen

- a. De indiener is geen voorstander van genetisch gemodificeerde organismen of het aanpassen van DNA van levende wezens;
- b. Indiener is wel een voorstander van goed voorbereide en doordachte hennepteelt;
- c. Geen voorstander van het plaatsen van meer laadpalen;
- d. Er moet een pas op de plaats genomen worden met de verdere elektrificatie van het energienetwerk;
- e. Tot slot moet er focus gelegd worden op fietsers, voetgangers en ruimte voor ontmoeten/spelen. In plaats van alleen maar parkeervakken in het openbaar gebied.

Antwoord gemeente

Op ieder onderdeel van de ingediende zienswijze worden de onderstaande antwoorden gegeven.

1. Wonen bij HOV-knooppunten en bus routes.

We onderschrijven de mening dat er gekeken moet worden naar wonen nabij OV-knooppunten. Zo kan onder andere het gebruik van andere mobiliteitsvormen worden onderzocht. Dit is reeds een van de uitgangspunten in de Omgevingsvisie. Waar de OV-knooppunten exact komen te liggen en hoe deze uitgerust worden kan per kern verschillen. Dit wordt in voorliggende Omgevingsvisie niet vastgelegd. Als gemeente gaan we in de toekomst wel kijken hoe de bereikbaarheid is, of deze verbeterd moet worden en op welke manier. Bushaltes is hierbij één van de aspecten. Met betrekking tot dat onderwerp hebben wij contact met de provincie Noord-Brabant en de concessiehouder (vervoerder). Deze twee instanties zijn in beginsel verantwoordelijk voor de exacte vormgeving van de geopperde lijnen. Als gemeente zijn wij niet het bevoegd gezag om concreet haltes toe te voegen. Waar nodig geacht leveren wij wel input.

2. Komst BRT Maashorst en Uden Centraal.

Er wordt aangenomen dat met het realiseren van een OV-knooppunt nabij de A50 het bestaande busstation zijn functie zal verliezen. Er is geen uitspraak gedaan in de Omgevingsvisie dat dit zal gebeuren. Momenteel is het busstation van Uden zeer van belang voor onze bereikbaarheid. De Omgevingsvisie representeert hoe we naar mobiliteit willen kijken in de toekomst. Hierbij wordt uitgegaan van een deur-tot-deur netwerk. Met het slim combineren van verschillende vervoersmiddelen. Hoe dat mobiliteitsnetwerk er in de toekomst exact uitgaat zien dient in de toekomst nader uitgewerkt te worden. Waarbij nabijheid uiteraard van belang is om ook daadwerkelijk te komen tot een goed functionerend mobiliteitsnetwerk.

Het reikt te ver om nu al na te denken over exacte haltes, vormgeving en rijroutes zoals voorgesteld. Hierbij moet ook benoemd worden dat wij als gemeente niet het bevoegd gezag zijn die het openbaar vervoer (busvervoer) regelen. In eerste instantie ligt dit bij de provincie in overleg met de concessiehouder (vervoerder).

3. Woningbouw in relatie tot parkeren

In het kader van betaalbaar wonen moet benoemd worden dat de absolute woningprijs voor het grootste aandeel bepaald wordt door marktwerking in de bouw- en woningsector. De genoemde bedragen liggen ver onder het realiseerbare in de huidige woningbouwmarkt. Als gemeente sturen wij wel op de woningbouw doordat wij als gemeente Maashorst ons verbonden hebben aan de regionale woondeal. Hierin wordt

- voorgeschreven dat wij bij woningbouw ontwikkelingen uitgaan van twee derde betaalbaar en 30% (van het totale woningbouwprogramma) sociale huur. De bedragen die zijn afgesproken voor betaalbaar wonen liggen echter hoger dan hetgeen voorgesteld wordt door de indiener. Een dergelijke toezegging kunnen wij dan ook niet doen. Als tweede aspect wordt aangegeven dat er anders naar parkeren gekeken moet worden. Onder andere om wonen betaalbaar te houden/maken. Dit standpunt wordt gedeeld en is reeds onderdeel van voorliggende Omgevingsvisie.
4. Aandacht voor wandelen, fietsen, parkeren op bedrijventerreinen.
Het standpunt van de indiener wordt gedeeld en is ook reeds onderdeel van de Omgevingsvisie.
 5. Groene Campus en woningen aan de (midden)Peelweg (N277).
De indiener onderschrijft het concept van een groene campus. En doet suggesties hoe deze vormgegeven kan worden. Uitgangspunten als dat er ruimte voor fysieke ontmoeting en ontsluiting via het OV worden gedeeld en zijn reeds opgenomen in de Omgevingsvisie. Exacte vormgeving en voorzieningen is nog onderwerp van nader toekomstig onderzoek. Het reikt te ver hier nu al invulling aan te geven.
Ook wordt voorgesteld om (grootschalige) woningbouw te realiseren in de nabijheid van de N277/Bergmaas en de Middenpeelweg. Als uitbreidingswijk wordt rondom Zeeland momenteel de uitbreidingslocatie Repelakker III voorzien (langs de Bergmaas). Na deze locatie willen wij ons als gemeente richten op inbreiden voor uitbreiden. Uitbreiding, op nader te bepalen locaties, wordt niet uitgesloten echter moet dit dan kwalitatief onderscheidend zijn.
 6. Cirkellijn gemeente Maashorst.
Er wordt een cirkelbuslijn voorgesteld voor de Gemeente Maashorst. Als gemeente zijn wij niet het bevoegd gezag voor dergelijke lijnaanpassingen. Zie ook benoemd bij de beantwoording van punt 1 en 2. Dit sluit daarnaast niet aan bij het detailniveau van een Omgevingsvisie. Als gemeente kunnen wij hierdoor deze suggestie niet meenemen of toezeggen in de Omgevingsvisie.
 7. Kleine busjes.
Er wordt vermeldt dat kleine busjes niet de voorkeur hebben. Dit wordt niet geadresseerd in de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie doet geen uitspraken over dergelijke uitvoerende ingrepen.
 8. Cijfers en CBS gegevens over Uden.
Er worden cijfers gepresenteerd zonder hier een vraag of wens aan te verbinden. Deze nemen wij voor kennisgeving aan.
 9. Wonen in Maashorst voor starters.
Dit onderdeel is ook beantwoord onder punt 3.
 10. Slotopmerkingen.
De benoemde slotopmerkingen zijn met name voorkeuren zonder hier een wens of verwachte actie aan te verbinden richting de gemeente. Er zijn over deze punten geen uitlatingen gedaan in de Omgevingsvisie. Met uitzondering van het vergroenen van de leefomgeving. Dit punt is al nadrukkelijk onderdeel van de Omgevingsvisie. Deze slotopmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijze heeft niet tot aanpassingen aan de Omgevingsvisie geleid.

Zienswijze 34 –

Ontvangen 20 september 2023

Samenvatting zienswijze

In deze zienswijze worden de volgende punten benoemd.

1. Een boer zou zelf moeten mogen beslissen hoe hij zijn bedrijf invult en niet allerlei zaken opgedrongen krijgen, zoals extensiveren, nevenactiviteiten, natuurinclusiviteit, kringlooplandbouw en biobased.
2. Wat wordt bedoeld met kringlooplandbouw?
3. Indiener geeft aan dat alles lijkt te kunnen behalve landbouw.
4. Er wordt in de zienswijze aandacht gevraagd voor voedselproductie.

Antwoord gemeente

1. Deze visie is zeker niet bedoeld om allerlei zaken op te dringen. Wel zijn er in de Omgevingsvisie ambities en doelen geformuleerd. Met deze Omgevingsvisie nodigen wij initiatiefnemers uit om bij te dragen aan deze ambities. Om dit concreter te maken worden voorbeelden genoemd van bepaalde vormen van landbouw die daaraan bij kunnen dragen. Dat sluit andere bedrijfsvormen niet uit. Am dit verder duidelijk te maken zijn er toevoegingen gedaan aan in de Omgevingsvisie.
2. In paragraaf 4.2 i 'AgroProeftuin de Peel en doorontwikkeling tot Groene Campus' wordt dit beschreven. Daarnaast willen we benadrukken dat kringlooplandbouw geen doelstelling op zich is, maar een middel om aan bepaalde doelen te werken.
3. Voor het hele buitengebied (schillen 1, 2 en 3) wordt aangegeven dat er ruimte is en blijft voor landbouw en voedselproductie, maar dat zeker in schillen 1 en 2 ook ruimte wordt geboden voor andere functies, omdat die kunnen bijdragen aan de ambities, doelen en opgave in die gebieden.
4. Het voorgaande geldt ook voor het benoemde in punt 4.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze zienswijze zijn er toevoegingen gedaan aan de Omgevingsvisie. Deze aanpassingen komen voornamelijk terug in hoofdstuk 4.2 en per omgeving in hoofdstuk 5.

Zienswijze 35 –

Ontvangen 20 september 2023

Samenvatting zienswijze

De indiener ziet graag een aanpassing in de combinatie van agrarische ontwikkeling met prettig wonen en leven (bij voorkeur ontwikkelingen die aansluiten bij bestaande bebouwingsconcentraties). De indiener is van mening dat het buitengebied niet volgebouwd moet worden met zorgboerderijen of vakantiehuisjes. Het buitengebied met zijn akkers moet blijven. Daarnaast wordt in deze zienswijze de verwachting uitgesproken dat verstedelijking ervoor zorgt dat we over enkele jaren grond tekort gaan komen voor de voedselproductie.

Antwoord gemeente

Voor het hele buitengebied (schillen 1, 2 en 3) wordt aangegeven dat er ruimte is en blijft voor landbouw en voedselproductie, maar dat zeker in schillen 1 en 2 ook ruimte wordt geboden voor andere functies, omdat die kunnen bijdragen aan de ambities, doelen en opgave in die gebieden.

Wij zien inderdaad dat er diverse maatschappelijke opgaven zijn die allen ruimte vragen. Daarbij gaat het onder andere om woningbouw, voedselproductie, natuur, recreatie, energie en grondstoffen. Juist daarom worden er in deze Omgevingsvisie keuzes gemaakt als 'Inbreiding voor uitbreiding', 'Bodem en water sturend' en 'Meervoudig ruimtegebruik'. Deze keuzes zijn ons inziens nodig om diverse maatschappelijke opgaven die veelal een ruimtevraag hebben (zoals voedselproductie) een plek te geven in onze gemeente.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze zienswijze zijn er geen aanpassingen aan de Omgevingsvisie geweest.

Zienswijze 36 – Peelsplatform Odiliapeel

Ontvangen 18 september 2023

Samenvatting zienswijze

De volgende vier onderdelen worden in deze zienswijze besproken.

1. Er wordt aangegeven dat het uitgangspunt 'inbreiding voor uitbreiding' niet past bij een kern als Odiliapeel. Juist de ruime opzet van Odiliapeel wordt door inwoners gewaardeerd. Inbreiding staat hier haaks op.
2. Het is niet wenselijk om zonnevelden op landbouwgrond toe te staan. Deze worden nu toegestaan in de Peelkernontginningen, oftewel het agrarisch gebied van Odiliapeel. Indiener geeft aan dat er geen zonneparken op landbouwgrond toegestaan moeten worden.
3. Indiener maakt zich zorgen dat een stoppende agrariër niet kan omschakelen naar een woonbestemming, omdat in het buitengebied van Odiliapeel terughoudend wordt omgegaan met het toevoegen van gevoelige objecten.
4. In de zienswijze wordt aangegeven dat bij de bescherming van de bossen van Odiliapeel, de recreatieve activiteiten in dit bos mogelijk in gevaar komen.

Antwoord gemeente

1. Ook voor een kern als Odiliapeel willen we het uitgangspunt 'inbreiding voor uitbreiding' hanteren. Iedere kern binnen de gemeente Maashorst heeft echter zijn eigen identiteit, die bij ontwikkelingen voor verdichting goed onderzocht dient te worden. Dit betekent dat altijd onderzocht dient te worden wat de toegevoegde waarde van intensiveren voor een kern is, en hoe dit afweegt tegen het behoud van karakteristiek en cultuurhistorie van de kern. Om dit te benadrukken is reeds opgenomen dat dit passend moet zijn bij de lokale kenmerken van de dorpen. Dit is beschreven in paragraaf 4.3.3 g van de Omgevingsvisie.
2. Wij begrijpen de zorgen van zonnevelden op landbouwgrond. Anderzijds is er vanuit het Klimaatakkoord en de Regionale Energie Strategie (RES) een opgave om energie op te wekken. Daarbij geldt dat grote windmolens vanwege vliegbasis Volkel vrijwel onmogelijk zijn en we dus hoofdzakelijk afhankelijk zijn van zonne-energie. Ten behoeve van initiatieven voor zonnepanelen gebruiken we de zonneladder. Dit betekent dat we eerst zoveel mogelijk daken, bebouwde terreinen en infrastructuur willen benutten. Ook al wordt dit optimaal benut, blijft er alsnog een opgave voor opwek van zonne-energie. Hiervoor zien we de grootschalige peelkernontginningen als meest geschikt, vanwege het grootschalige landschappelijke karakter. Daardoor is de impact hiervan beperkter is dan bij andere gebieden. Er wordt gestuurd op plannen waarbij een duidelijke verbetering is (bijvoorbeeld bodemsanering of sloop van stallen). En er wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik. Eind november is hiervoor een tender uitgezet voor 30 hectare.
3. Het klopt inderdaad dat we in dit gebied het toevoegen van woningen en andere gevoelige bestemmingen niet wenselijk vinden. Zo behouden we ruimte voor de transitie van de landbouw. Deze transitie is gericht op de grootschaligere vormen van kringlooplandbouw. Dat betekent niet dat er geen mogelijkheden zijn voor stoppende agrariërs, maar wel dat we ze nadrukkelijk uitnodigen om aan te sluiten bij ambities en doelen in dit gebied.

4. In paragraaf 4.4 wordt benoemd dat we recreatief gebruik van de natuur stimuleren, waarbij de balans tussen natuur en recreatieve druk voorop staat. Juist bij andere natuurgebieden dan de Maashorst (onder andere de Odilipeelse Bossen) versterken we de extensieve vormen voor recreatie om de recreatieve druk te spreiden.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze zienswijze is er een aanpassing geweest in hoofdstuk 5 van de Omgevingsvisie. Vanwege het benoemde in punt 4 is de spreiding van recreatieve druk over de natuurgebieden verduidelijkt bij het hoofdstuk over recreatie in Odiliapeel en omgeving (pagina 107).

Zienswijze 37 –

Ontvangen 21 september 2023

Samenvatting zienswijze

Deze zienswijze is vergelijkbaar met zienswijze 8. De volgende drie onderdelen worden besproken.

1. Wat is de doelstelling van de gemeente met landbouw, meer voedsel produceren? Kringlooplandbouw is geen doelstelling op zich maar een middel om andere doelen te halen. Met een heldere doelstelling op landbouw, kan er een transparante afweging plaatsvinden ten opzichte van andere doelstellingen (zoals meer woningen of meer biodiversiteit).
2. Overheid moet sturen op doelen niet bemoeien met bedrijfsvoering.
3. Oproep om uitvoeringsvraagstukken samen met agrariërs bespreekbaar te maken in een volgende uitwerkingsfase.

Antwoord gemeente

1. Het klopt dat kringlooplandbouw geen doelstelling op zich is, maar een middel om aan bepaalde doelen te werken. We hebben geen doelstelling om meer of minder voedsel te produceren. We hebben ook geen doelstelling in soort voedsel. Wel hebben we de doelstelling dat er ruimte blijft voor landbouw en voedselproductie in de gemeente Maashorst. Daarmee wegen we initiatieven wel af tegen initiatieven die concurreren qua areaal aan landbouw (vb. inbreiding voor uitbreiding/zonneladder).
2. In de drie verschillende schillen worden doelen aangegeven. Om dit concreter te maken, worden voorbeelden genoemd van welke manieren van landbouw daaraan bij kunnen dragen. Dat sluit andere bedrijfsvormen niet uit.
3. De Omgevingsvisie geeft doelen aan. In de beleidsprogramma's (paragraaf 6.4), omgevingsprogramma's en omgevingsplan (paragraaf 6.5) wordt verder uitgewerkt hoe de gemeente zich wil inzetten om de doelen te behalen. Daar worden ook alle relevante stakeholders bij betrokken. In de Omgevingsvisie wordt echter nog niet specifiek benoemd welke stakeholders betrokken worden. Uw verzoek tekent uw betrokkenheid en delen we met de collega's.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van het tweede benoemde punt uit deze zienswijze is de tekst in de Omgevingsvisie op diverse plekken aangepast. Deze aanpassingen komen voornamelijk terug in hoofdstuk 4.2 en in hoofdstuk 5 per omgeving.

Zienswijze 38 – Samenwerkende Recreatieondernemers Maashorst (SRM)

Ontvangen 23 september 2023

Samenvatting zienswijze

In deze zienswijze geeft de indiener de volgende drie punten aan.

1. De indiener is op hoofdlijnen blij met Omgevingsvisie omdat het een stimulans is voor de recreatieve sector.
2. De wens om kruisbestuiving tussen diverse sectoren sterker aan te zetten. Zoals recreatie bij de boer of permanent wonen in tiny houses toestaan bij verblijfsrecreatiebedrijven.
3. Bij opkopen van een woning is het wenselijk om het woonrecht te mogen verplaatsen naar een geschikte plek in het buitengebied. Dit is in het belang van de omgevingskwaliteit en de economische haalbaarheid.

Antwoord gemeente

2. Kruisbestuiving tussen de sectoren is een belangrijk onderdeel van de Omgevingsvisie. Om dit extra te benadrukken voegen we dit toe op pagina 83. Daarnaast zijn de recreatieve mogelijkheden bij agrariërs ook een belangrijk onderdeel van de Omgevingsvisie. Permanente bewoning bij verblijfsrecreatiebedrijven willen we daarentegen niet stimuleren.
3. De vraag voor het verplaatsen van woonrecht sluit niet aan bij het detailniveau van de Omgevingsvisie. Voor concrete ruimtelijke vragen kan een conceptaanvraag ingediend worden.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijze heeft geleid tot een aanpassing in de Omgevingsvisie. Er wordt nu in paragraaf 4.4 i (pagina 83) benadrukt dat recreatie kan dienen als aanjager van structurele landschapontwikkeling door kruisbestuiving tussen sectoren.

Zienswijze 39 – BillyBird

Ontvangen 23 september 2023

Samenvatting zienswijze

In deze zienswijze worden de volgende twee punten benoemd.

1. De missie van de gemeente Maashorst (bevordering van gezondheid, verbeteren van omgevingskwaliteit en werken aan een duurzame samenleving) ligt in lijn met de visie van Billybird.
2. Verweving van natuur en recreatie is wenselijk. Voor de groei van Billybird is het belangrijk dat de bebouwing van dagrecreatie kan toenemen en dat verblijfsrecreatie kan ontwikkelen. Van belang is dat er bij de nieuwe situering van de N605 geen parkeerplaatsen verloren gaan. In het belang van de omgevingskwaliteit en de economische haalbaarheid kan het nodig zijn om bij opkopen van een woning het woonrecht te mogen verplaatsen naar een geschikte plek in het buitengebied. Billybird wil investeren in zonnepanelen op het parkeerterrein en mogelijk op een deel van het water.

Antwoord gemeente

1. De gemeente juicht het toe dat de missie van individuele bedrijven in lijn ligt met de visie van de gemeente.
2. De verweving van natuur en recreatie is een belangrijk thema in de Omgevingsvisie. De groei van Billybird past in de algemene doelstelling van de gemeente om recreatie te stimuleren en het recreatiecluster rondom Hemelrijk te versterken. Concrete initiatieven (bijvoorbeeld het gebied van uitbreiding, verplaatsen van woonrecht, plaatsen van zonnepanelen) doorlopen een zelfstandig traject op gebied van een ruimtelijke procedure. Dit geldt ook voor de exacte situering van de N605. Waarbij belangrijk is dat rekening wordt gehouden met de doelstellingen van de Omgevingsvisie, waaronder ruime mogelijkheden voor recreatie.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van de Omgevingsvisie.

Zienswijze 40 –

Ontvangen 23 september 2023

Samenvatting zienswijze

Deze zienswijze is vergelijkbaar met zienswijze 8, en benoemd de onderstaande punten.

1. Wat is de doelstelling van de gemeente met landbouw, meer voedsel produceren? Kringlooplandbouw is geen doelstelling op zich maar een middel om andere doelen te halen. Met een heldere doelstelling op landbouw, kan er een transparante afweging plaatsvinden ten opzichte van andere doelstellingen (zoals meer woningen of meer biodiversiteit).
2. Overheid moet sturen op doelen niet bemoeien met bedrijfsvoering.
3. Oproep om uitvoeringsvraagstukken samen met agrariërs bespreekbaar te maken in een volgende uitwerkingsfase

Antwoord gemeente

Het antwoord op deze zienswijze is daarom ook vergelijkbaar met het antwoord op zienswijze 8.

1. Het klopt dat kringlooplandbouw geen doelstelling op zich is, maar een middel om aan bepaalde doelen te werken. Er zijn geen doelstellingen opgenomen om meer of minder voedsel te produceren. Er is ook geen doel gesteld om bepaalde soorten voedsel te verbouwen. Wel hebben we de doelstelling dat er ruimte blijft voor landbouw en voedselproductie in de gemeente Maashorst. Daarmee worden initiatieven afgewogen tegen initiatieven die concurreren qua areaal aan landbouw (bijvoorbeeld inbreiding voor uitbreiding of de zonneladder);
2. De Omgevingsvisie stelt doelen voor de drie verschillende schillen. Om dit concreter te maken worden voorbeelden genoemd van bepaalde vormen van landbouw die daaraan bij kunnen dragen. Dat sluit andere bedrijfstvormen niet uit;
3. De Omgevingsvisie geeft doelen aan. In beleidsprogramma's (paragraaf 6.4), omgevingsprogramma's en het omgevingsplan (paragraaf 6.5) wordt verder uitgewerkt hoe de gemeente zich wil inzetten om de doelen te behalen. Daar worden ook alle relevante stakeholders bij betrokken. In de Omgevingsvisie wordt echter nog niet specifiek benoemd welke stakeholders betrokken worden. Het verzoek uit deze zienswijze tekent uw betrokkenheid en delen we met de betrokken collega's.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van het tweede benoemde punt uit deze zienswijze is de tekst in de Omgevingsvisie op diverse plekken aangepast. Deze aanpassingen komen voornamelijk terug in hoofdstuk 4.2 en in hoofdstuk 5 per omgeving.

Zienswijze 41 –

Ontvangen 20 september 2023

Samenvatting zienswijze

In deze zienswijze worden de volgende onderwerpen besproken.

1. De indiener is voor het aanleggen van nieuwe natuur, maar vindt het aanleggen van meerdere tiny houses (nieuwe woonwijken) onwenselijk vanwege:
 - Ontwrichting van bestaande buurt- en leefgemeenschap/leefbaarheid;
 - Verlies van kwaliteit van wonen/woongenot (uitzicht/rust/privacy/ruimtelijk gevoel);
 - Toename verkeersbewegingen met negatieve invloed op verkeersveiligheid;
 - Parkeeroverlast;
 - Geluidsoverlast;
 - Gebrek aan toezicht en handhaving bij eventuele excessen met toekomstige bewoning/bewoners;
 - Klachten vanuit nieuwe bewoners richting bestaande bedrijven;
 - Rommelige aanblik rondom huisjes;
 - Waardevermindering van bestaande woningen en gebouwen;
 - Aantasting van huidige flora en fauna;
 - Realiseren huisjes tast ecologische verbindingzone aan.
2. Diverse ambities uit de visie conflicteren met tiny houses projecten, zoals:
 - Inbreiding boven uitbreiding;
 - Uitgangspunt dat het gebied of buurtschap haar karakter/identiteit/cultuurhistorische landschap behoudt;
 - Vergroenen kern van Zeeland
3. In schil twee lijkt al voorgesorteerd te worden op toekomstige plannen voor tiny houses.
4. De begrenzing van de schillen is niet duidelijk.
5. Hoe wordt ervoor gezorgd dat belangen van bewoners goed meegewogen worden ten opzichte van (financiële) belangen initiatiefnemers?

Antwoord gemeente

Naast uw reactie hebben we diverse zienswijze ontvangen die specifiek gericht zijn op het initiatief van Peelnatuurdorpen of andere initiatieven gericht op tiny houses in het landelijk gebied. Punten 1, 2 en 3 worden gezamenlijk beantwoord onder onderstaand punt 1.

1. Vanuit de Omgevingsvisie worden geen concrete uitspraken of standpunten ingenomen over specifieke initiatieven binnen de gemeente. De door u benoemde argumenten zijn veelal specifiek gericht op de initiatieven gericht op tiny houses en overstijgen daarmee het detailniveau van de Omgevingsvisie. Omdat de opmerkingen te specifiek zijn voor het detailniveau van de Omgevingsvisie leiden deze niet tot aanpassingen. Het indienen van een dergelijk specifieke zienswijze op een initiatief is pas van toepassing op het moment dat het initiatief, in dit geval Peelnatuurdorpen, tot definitieve besluitvorming leidt. U heeft dan de mogelijkheid om op het concrete initiatief te reageren. Wel is het zo dat deze Omgevingsvisie doelen benoemt waaraan deze initiatieven zullen moeten bijdragen. In deze Omgevingsvisie wordt meer maatwerk geboden, waarbij goed gekeken moet worden hoe een initiatief bijdraagt aan de ambities en doelen op verschillende thema's.

Specifiek voor AgroNatuurWonen initiatieven bepaalt het College van burgemeester en wethouders randvoorwaarden en succescriteria waarbinnen 3 pilots voor kleinschalig wonen kunnen worden toegestaan. Deze randvoorwaarden en succescriteria zijn een onder ander tot stand gekomen vanuit de ambities uit de Omgevingsvisie en uit het participatieproces met de omgeving.

Wel zullen wij uw zienswijze ter informatie delen met de betrokken ambtenaren bij het initiatief Peelnatuurdorpen. Volledigheidshalve wordt wel vermeldt dat het delen van deze zienswijze met de betreffende ambtenaren niet betekent dat dit automatisch een zienswijze op dat initiatief betreft. Op het moment dat het besluitvormingsproces rond dat initiatief open komt te staan voor inspraak zal de indiener dit formeel op dat moment moeten indienen.

4. De kaart 'transitie landbouw' is aangepast waardoor de 3 schillen duidelijker zijn te onderscheiden. Echter is er in deze visie nadrukkelijk niet voor gekozen om harde grenzen te stellen tussen de schillen omdat die er in werkelijkheid ook niet zijn. Er is vrijwel altijd sprake van een gelijkelijke overgang. Met initiatiefnemers gaan wij dan ook graag het gesprek aan om te bespreken hoe een plan past bij de ambities in de omgeving. Dat is maatwerk.
5. De Omgevingsvisie vormt het kader waaraan toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen moeten bijdragen. Hierin wordt meer maatwerk geboden, waarbij goed gekeken wordt hoe een project bijdraagt aan doelen op verschillende thema's. We gaan ervan uit dat in de nieuwe situatie er een verbetering wordt behaald ten opzichte van de huidige situatie. Het belang van omwonenden wordt daarin zeker meegenomen. Omwonenden dienen ook betrokken te worden bij het opstellen van plannen, met de Omgevingsdialoog. Echter kan het voorkomen dat omwonenden, initiatiefnemers en gemeenten anders denken over welke doelen er in een gebied belangrijk zijn, en op welke wijze de doelen behaald kunnen worden. Het is uiteindelijk aan het bestuur van de gemeente om die afweging dan te maken.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijze heeft niet tot aanpassingen aan de Omgevingsvisie geleid.

Zienswijze 42 –

Ontvangen 23 september 2023

Samenvatting zienswijze

Deze zienswijze is vergelijkbaar met zienswijze 8, en benoemd de onderstaande punten.

1. Wat is de doelstelling van de gemeente met landbouw, meer voedsel produceren? Kringlooplandbouw is geen doelstelling op zich maar een middel om andere doelen te halen. Met een heldere doelstelling op landbouw, kan er een transparante afweging plaatsvinden ten opzichte van andere doelstellingen (zoals meer woningen of meer biodiversiteit).
2. De overheid moet sturen op doelen en zich niet bemoeien met bedrijfsvoering.
3. Er wordt een oproep gedaan om uitvoeringsvraagstukken samen met agrariërs bespreekbaar te maken in een volgende uitwerkingsfase.

Antwoord gemeente

1. Het klopt dat kringlooplandbouw geen doelstelling op zich is, maar een middel om aan bepaalde doelen te werken. Er zijn geen doelstellingen opgenomen om meer of minder voedsel te produceren. Er is ook geen doel gesteld om bepaalde soorten voedsel te verbouwen. Wel hebben we de doelstelling dat er ruimte blijft voor landbouw en voedselproductie in de gemeente Maashorst. Daarmee worden initiatieven afgewogen tegen initiatieven die concurreren qua areaal aan landbouw (bijvoorbeeld inbreiding voor uitbreiding of de zonneladder).
2. In de drie verschillende schillen worden doelen aangegeven. Om dit concreter te maken worden voorbeelden genoemd van bepaalde vormen van landbouw die daaraan bij kunnen dragen. Dat sluit andere bedrijfstvormen niet uit. Op bepaalde plekken in de tekst is dit verduidelijkt in de Omgevingsvisie.
3. De Omgevingsvisie geeft doelen aan. In beleidsprogramma's (paragraaf 6.4), omgevingsprogramma's en het omgevingsplan (paragraaf 6.5) wordt verder uitgewerkt hoe de gemeente zich wil inzetten om de doelen te behalen. Daar worden ook alle relevante stakeholders bij betrokken. In de Omgevingsvisie wordt echter nog niet specifiek benoemd welke stakeholders betrokken worden. Het verzoek uit deze zienswijze tekent uw betrokkenheid en delen we met de betrokken collega's.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van het tweede benoemde punt uit deze zienswijze is de tekst in de Omgevingsvisie op diverse plekken aangepast. Deze aanpassingen komen voornamelijk terug in hoofdstuk 4.2 en in hoofdstuk 5 per omgeving.

Zienswijze 43 –

Ontvangen 23 september 2023

Samenvatting zienswijze

Deze zienswijze is vergelijkbaar met zienswijze 8, en benoemd de onderstaande punten.

1. Wat is de doelstelling van de gemeente met landbouw, meer voedsel produceren? Kringlooplandbouw is geen doelstelling op zich maar een middel om andere doelen te halen. Met een heldere doelstelling op landbouw, kan er een transparante afweging plaatsvinden ten opzichte van andere doelstellingen (zoals meer woningen of meer biodiversiteit).
2. De overheid moet sturen op doelen en zich niet bemoeien met bedrijfsvoering.
3. Er wordt een oproep gedaan om uitvoeringsvraagstukken samen met agrariërs bespreekbaar te maken in een volgende uitwerkingsfase.

Antwoord gemeente

1. Het klopt dat kringlooplandbouw geen doelstelling op zich is, maar een middel om aan bepaalde doelen te werken. Er zijn geen doelstellingen opgenomen om meer of minder voedsel te produceren. Er is ook geen doel gesteld om bepaalde soorten voedsel te verbouwen. Wel hebben we de doelstelling dat er ruimte blijft voor landbouw en voedselproductie in de gemeente Maashorst. Daarmee worden initiatieven afgewogen tegen initiatieven die concurreren qua areaal aan landbouw (bijvoorbeeld inbreiding voor uitbreiding of de zonneladder).
2. In de drie verschillende schillen worden doelen aangegeven. Om dit concreter te maken worden voorbeelden genoemd van bepaalde vormen van landbouw die daaraan bij kunnen dragen. Dat sluit andere bedrijfsvormen niet uit. Dit is verduidelijkt in de Omgevingsvisie.
3. De Omgevingsvisie geeft doelen aan. In beleidsprogramma's (paragraaf 6.4), omgevingsprogramma's en het omgevingsplan (paragraaf 6.5) wordt verder uitgewerkt hoe de gemeente zich wil inzetten om de doelen te behalen. Daar worden ook alle relevante stakeholders bij betrokken. In de Omgevingsvisie wordt echter nog niet specifiek benoemd welke stakeholders betrokken worden. Het verzoek uit deze zienswijze tekent uw betrokkenheid en delen we met de betrokken collega's.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van het tweede benoemde punt uit deze zienswijze is de tekst in de Omgevingsvisie op diverse plekken aangepast. Deze aanpassingen komen voornamelijk terug in hoofdstuk 4.2 en in hoofdstuk 5 per omgeving.

Zienswijze 44 –

Ontvangen 23 september 2023

Samenvatting zienswijze

Deze zienswijze is vergelijkbaar met zienswijze 8, en benoemd de onderstaande punten.

1. Wat is de doelstelling van de gemeente met landbouw, meer voedsel produceren? Kringlooplandbouw is geen doelstelling op zich maar een middel om andere doelen te halen. Met een heldere doelstelling op landbouw, kan er een transparante afweging plaatsvinden ten opzichte van andere doelstellingen (zoals meer woningen of meer biodiversiteit).
2. De overheid moet sturen op doelen en zich niet bemoeien met bedrijfsvoering.
3. Er wordt een oproep gedaan om uitvoeringsvraagstukken samen met agrariërs bespreekbaar te maken in een volgende uitwerkingsfase.

Antwoord gemeente

1. Het klopt dat kringlooplandbouw geen doelstelling op zich is, maar een middel om aan bepaalde doelen te werken. Er zijn geen doelstellingen opgenomen om meer of minder voedsel te produceren. Er is ook geen doel gesteld om bepaalde soorten voedsel te verbouwen. Wel hebben we de doelstelling dat er ruimte blijft voor landbouw en voedselproductie in de gemeente Maashorst. Daarmee worden initiatieven afgewogen tegen initiatieven die concurreren qua areaal aan landbouw (bijvoorbeeld inbreiding voor uitbreiding of de zonneladder).
2. In de drie verschillende schillen worden doelen aangegeven. Om dit concreter te maken worden voorbeelden genoemd van bepaalde vormen van landbouw die daaraan bij kunnen dragen. Dat sluit andere bedrijfstvormen niet uit. Op verschillende plekken in de tekst is dit verduidelijkt.
3. De Omgevingsvisie geeft doelen aan. In beleidsprogramma's (paragraaf 6.4), omgevingsprogramma's en het omgevingsplan (paragraaf 6.5) wordt verder uitgewerkt hoe de gemeente zich wil inzetten om de doelen te behalen. Daar worden ook alle relevante stakeholders bij betrokken. In de Omgevingsvisie wordt echter nog niet specifiek benoemd welke stakeholders betrokken worden. Het verzoek uit deze zienswijze tekent uw betrokkenheid en delen we met de betrokken collega's.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van het tweede benoemde punt uit deze zienswijze is de tekst in de Omgevingsvisie op diverse plekken aangepast. Deze aanpassingen komen voornamelijk terug in hoofdstuk 4.2 en in hoofdstuk 5 per omgeving.

Zienswijze 45 –

Ontvangen 23 september 2023

Samenvatting zienswijze

De onderstaande punten worden benoemd in deze zienswijze.

1. Complimenten over hoe dit ontwerp is gemaakt (goed, begrijpelijk en makkelijk leesbaar).
2. Er komt in de Omgevingsvisie weinig terug over het aanbod van onderwijs in de gemeente.
3. Versterk mobiliteitsverbindingen door bijvoorbeeld een snelfietspad of busverbinding met Mill en/of Langenboom (gemeente Land van Cuijk).
4. Let op verkeersdruk en veiligheid onder andere wegens landbouwverkeer.
5. Overweeg in de visie om grondwaterstand, overstorten en inzet stuwen nogmaals extra tegen het licht te houden. Dit in verband met wateroverlast bij hevige regenval.
6. Zeeland benoemen als (recreatieve) routestructuur in de Camino naar Santiago de Compostela.
7. De indiener uit zijn zorgen over plannen voor een zonnepark op de breuklijn.
8. Vraag of er ruimte is op het elektriciteitsnetwerk.

Antwoord gemeente

Puntsgewijs wordt het volgende antwoord gegeven op deze zienswijze.

2. Onderwijs is een belangrijke voorziening in onze gemeente. Dit komt meerdere keren terug in de Omgevingsvisie. Zoals onder de visie ‘een leven lang gezond en prettig wonen’, of bij onze ambities ten aanzien van verstedelijking en voorzieningen (pagina 68 en 69). Hierbij wordt het belang van de bereikbaarheid van onderwijsvoorzieningen en het belang van voorzieningen ten behoeve van een gezonde arbeidsmarkt (hybride model van leren en werken) beschreven. En tot slot komt onderwijs als een voorziening ook terug bij de ambities van de verschillende kernen. De Omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen. De nadere uitwerking van het onderwijsbeleid en onderwijshuisvesting vindt plaats in aparte beleidsprogramma’s (zoals beschreven in paragraaf 6.4).
3. Als het gaat om busverbindingen naar Langenboom of Mill, is nu opgenomen dat we aansluiten bij de BRT als ruggengraat en vanuit daar in alle windrichtingen een aanvullend mobiliteitsnetwerk. Voor dat aanvullende mobiliteitsnetwerk kunnen we gebruik maken van bestaande openbaar vervoerlijnen. Het klopt dat aansluiting op omliggende dorpen als Mill en Langenboom niet is genoemd en dat er nog niet wordt gekeken naar de regionale bereikbaarheid van dorpen (bijvoorbeeld ook gemeente Bernheze en Meerijstad). Dat is voor deze Omgevingsvisie te concreet om te benoemen. We nemen dit mee (waar mogelijk) in het nog op te stellen mobiliteitsprogramma. Voor de fiets geldt hetzelfde. Wij willen de fietser meer ruimte geven en meer inzetten op bereikbaarheid per fiets. Hoe we dat gaan doen en welke verbindingen wij zien, wordt nader uitgewerkt onder andere in het mobiliteitsprogramma.
4. Naar aanleiding van het benoemde bij dit onderdeel is de tekst in de Omgevingsvisie aangepast. In paragraaf 4.2 c. is benadrukt dat in het geval van een bedrijfsontwikkeling ook een goede en veilige verkeersafwikkeling van het groot materieel meegenomen moet worden. Hoe verkeerstomen lopen en op welke manier daarop wordt gestuurd en welke maatregelen worden genomen om veilige verkeerstroken te krijgen, is geen onderdeel

van deze Omgevingsvisie. Wel zijn in deze Omgevingsvisie ambities opgenomen voor mobiliteit (onder andere het gebruik van andere vervoersmiddelen) en het gebruik van openbare ruimte (onder andere vergroenen).

Kortom, in deze Omgevingsvisie worden ambities aangegeven, maar is niet uitgewerkt op welke manier die moeten worden behaald. Dit is onderdeel voor nadere uitwerking na deze Omgevingsvisie. Dat gebeurt onder andere in de nog op te stellen mobiliteitsprogramma. In 2024 wordt daarmee gestart. Bij het opstellen van dit nieuwe mobiliteitsprogramma worden diverse databronnen (ongevallen, schades, snelheden, en dergelijke) geraadpleegd. Met deze databronnen wil de gemeente voor het hele wegennet de verkeersveiligheidsknelpunten en risico's inzichtelijk krijgen. Aan de hand van die informatie wordt duidelijk waar de verkeersveiligheid verbeterd moet worden. De geconstateerde knelpunten worden dan geprioriteerd en oplossingen worden daarna in een uitvoeringsprogramma opgenomen. Als daaruit blijkt dat er een knelpunt bij u in straat is, zult u als omwonende hierbij betrokken worden.

5. Het aspect water en veranderingen door klimaatsverandering wordt op hoofdlijnen benoemd in de Omgevingsvisie. Wij erkennen dat er maatregelen noodzakelijk zijn om met deze veranderingen (droogte- en wateroverlast) om te gaan. In deze Omgevingsvisie wordt dit echter niet verder uitgewerkt. Samen met partners zoals het waterschap, provincie en omliggende gemeente wordt hier aan gewerkt. Uw zienswijze wordt ook gedeeld met de collega's die hiermee bezig zijn.
6. In de visie wordt bij paragraaf 4.4 d (pagina 81) aangegeven dat we willen aanhaken bij regionale thema's en routes. Hierbij hebben we bewust enkele voorbeelden genoemd, om een idee te geven waar we dan aan denken. Deze visie is echter niet bedoeld om daarin een complete lijst op te nemen van routes waar we op aansluiten en waar we nog bij willen aansluiten. Wel kunnen we aangeven dat de gemeente contact heeft met de organisatie die de route van de Camino naar Santiago de Compostella, met als doel de route via Zeeland te laten lopen.
7. Een belangrijk sturingsprincipe in de Omgevingsvisie is 'Bodem en water sturend'. Dat betekent dat we bodem en water meer sturend willen laten zijn bij het maken van keuzes. Dit komt voor een belangrijk deel terug in de ambitie 4.1 'Bodem, water en natuur'. Hier staat opgenomen dat bescherming en daar waar mogelijk herstel van de geologische breuken uitgangspunt is bij elke ontwikkeling. Indien er plannen komen voor zonneparken op de breuklijnen, moet hierbij dan ook nadrukkelijk aangegeven worden hoe dit plan de breuken en bijbehorende wijst verschijnsel beschermd en hersteld. Eind 2023 is een tender opengesteld voor het realiseren van 30 hectare zon op land. Als randvoorwaarden bij deze tender staat dat (peelrand)breuken zijn uitgesloten voor realisatie van zonneparken, er is echter geen minimale afstand benoemd.
8. Op dit moment is er geen ruimte op het elektriciteitsnet en worden alle grootschalige opwek initiatieven op een wachtlijst van Enexis geplaatst, dit geldt voor zowel de initiatiefnemers van zonneparken, als ook de inwoners met initiatieven groter dan 3x80 A aansluitingen. Met deze Omgevingsvisie wordt juist een ambitie uitgesproken om ook met ander partijen het gesprek te kunnen voeren om dit soort technische beperkingen op te lossen.
9. De bouw van windmolens is inderdaad binnen onze gemeente zeer beperkt mogelijk, vandaar dat onze gemeente alsnog nagenoeg volledig op zonne-energie is aangewezen voor de realisatie van onze RES-doelstellingen vanuit het Rijk (RES = Regionale Energiestrategie), waarbij we in het beleid wel de zonneladder volgen en dus zoveel

mogelijk inzetten op zon-op-dak. Met zon-op-dak alleen gaan we de doelstellingen echter tot 2050 niet halen. Wel vinden er onder andere met medeoverheden gesprekken plaats om ook het terrein van vliegveld Volkel en de A50 te benutten voor opwek van zonne-energie.

Aanpassingen Omgevingsvisie

In paragraaf 4.2 c en in de tabel in hoofdstuk 4.2 (pagina 50) zijn tekstuele wijzigingen aangebracht naar aanleiding van deze zienswijze.

Zienswijze 46 –

Ontvangen 23 september 2023

Samenvatting zienswijze

In deze zienswijze komen de volgende onderwerpen aan bod.

1. Er wordt een relatie gelegd met het Tiny houses project van de werkgroep ‘initiatief Zeeland’.
2. Peelnatuurdorpen past niet bij de ambitie inbreiding voor uitbreiding
3. Peelnatuurdorpen past niet bij de ambitie om de groenste gemeente van Nederland te worden
4. Door te veel woningen in het buitengebied wordt het landelijk gebied ontwricht
5. Het cultuurhistorische landschap en de historische waarde van buurtschappen wordt door Peelnatuurdorpen aangetast, ontwricht en vernietigd
6. De ontwikkeling van Peelnatuurdorpen is in strijd met de aanleg van de door provincie aangewezen ecologische verbindingzone en de natuurverbinding die in de Omgevingsvisie staat.

Antwoord gemeente

Naast uw reactie hebben we diverse zienswijze ontvangen die specifiek gericht zijn op het initiatief van Peelnatuurdorpen of andere initiatieven gericht op tiny houses in het landelijk gebied.

Vanuit de Omgevingsvisie worden geen concrete uitspraken of standpunten ingenomen over specifieke initiatieven binnen de gemeente. De door u benoemde argumenten zijn veelal specifiek gericht op de initiatieven gericht op tiny houses en overstijgen daarmee het detailniveau van de Omgevingsvisie. Omdat de opmerkingen te specifiek zijn voor het detailniveau van de Omgevingsvisie leiden deze niet tot aanpassingen. Het indienen van een dergelijk specifieke zienswijze op een initiatief is pas van toepassing op het moment dat het initiatief, in dit geval Peelnatuurdorpen, tot definitieve besluitvorming leidt. U heeft dan de mogelijkheid om op het concrete initiatief te reageren.

Wel is het zo dat deze Omgevingsvisie doelen benoemt waaraan deze initiatieven zullen moeten bijdragen. In deze Omgevingsvisie wordt meer maatwerk geboden, waarbij goed gekeken moet worden hoe een initiatief bijdraagt aan de ambities en doelen op verschillende thema's. Specifiek voor AgroNatuurWonen initiatieven worden/zijn door het College van burgemeester en wethouders randvoorwaarden en succescriteria bepaald waarbinnen 3 pilots voor kleinschalig wonen kunnen worden toegestaan. Deze randvoorwaarden en succescriteria zijn een onder ander tot stand gekomen vanuit de ambities uit de Omgevingsvisie en uit het participatieproces met de omgeving.

Wel zullen wij uw zienswijze ter informatie delen met de betrokken ambtenaren bij het initiatief Peelnatuurdorpen. Volledigheidshalve wordt wel vermeldt dat het delen van deze zienswijze met de betreffende ambtenaren niet betekent dat dit automatisch een zienswijze op dat initiatief betreft. Op het moment dat het besluitvormingsproces rond dat initiatief open komt te staan voor inspraak zal de indiener dit formeel op dat moment moeten indienen.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze zienswijze zijn er geen aanpassingen aan de Omgevingsvisie geweest.

Zienswijze 47 –

Ontvangen 24 september 2023

Samenvatting zienswijze

In deze zienswijze worden zorgen geuit om de komst van tiny houses, naar aanleiding van het initiatief Peelnatuurdorpen. Zorgen richten zich op hogere verkeersintensiteit, verslechtering van de leefbaarheid, landschappelijke uitstraling, de ecologische verbindingzone en de toename van klachten over omliggende bedrijfsvoering.

Antwoord gemeente

Naast uw reactie hebben we diverse zienswijze ontvangen die specifiek gericht zijn op het initiatief van Peelnatuurdorpen of andere initiatieven gericht op tiny houses in het landelijk gebied.

Vanuit de Omgevingsvisie worden geen concrete uitspraken of standpunten ingenomen over specifieke initiatieven binnen de gemeente. De door u benoemde argumenten zijn veelal specifiek gericht op de initiatieven gericht op tiny houses en overstijgen daarmee het detailniveau van de Omgevingsvisie. Omdat de opmerkingen te specifiek zijn voor het detailniveau van de Omgevingsvisie leiden deze niet tot aanpassingen van de Omgevingsvisie. Het indienen van een dergelijk specifieke zienswijze op een initiatief is pas van toepassing op het moment dat initiatief, in dit geval Peelnatuurdorpen, tot definitieve besluitvorming leidt. U heeft dan de mogelijkheid om op het concrete initiatief te reageren.

Wel is het zo dat deze Omgevingsvisie doelen benoemt waaraan deze initiatieven zullen moeten bijdragen. In deze Omgevingsvisie wordt meer maatwerk geboden, waarbij goed gekeken moet worden hoe een initiatief bijdraagt aan de ambities en doelen op verschillende thema's.

Specifiek voor AgroNatuurWonen initiatieven worden/zijn door het College van burgemeester en wethouders randvoorwaarden en succescriteria bepaald waarbinnen 3 pilots voor kleinschalig wonen kunnen worden toegestaan. Deze randvoorwaarden en succescriteria zijn een onder ander tot stand gekomen vanuit de ambities uit de Omgevingsvisie en uit het participatieproces met de omgeving.

Wel zullen wij uw zienswijze ter informatie delen met de betrokken ambtenaren bij het initiatief Peelnatuurdorpen. Volledigheidshalve wordt wel vermeldt dat het delen van deze zienswijze met de betreffende ambtenaren niet betekent dat dit automatisch een zienswijze op dat initiatief betreft. Op het moment dat het besluitvormingsproces rond dat initiatief open komt te staan voor inspraak zal de indiener dit formeel op dat moment moeten indienen.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijze heeft niet tot aanpassingen aan de Omgevingsvisie geleid.

Zienswijze 48 –

Ontvangen 24 september 2023

Samenvatting zienswijze

De indiener benoemd in deze zienswijze de volgende punten.

1. Complimenten voor de uitwerking in de deelgebieden
2. Er wordt ruimte voor maatwerk geboden, en dat is belangrijk. Echter dienen de belangen van minder kapitaalkrachtigen of invloedrijke burgers wel vooropgesteld te worden. Een project als Peelnatuurdorpen verloopt niet goed en er zijn zorgen over de impact van een dergelijk project op de omgeving.
3. De indiener stelt dat er behoefte is om duidelijker te maken wat in welke schil kan en welk gebied tot welke schil hoort.
4. Indiener mist aandacht voor het creëren van extra woonruimte door het gemakkelijk toestaan van woningsplitsing.
5. Er zouden meer mogelijkheden voor mantelzorg wonen geboden moeten worden.
6. Bij het verruimen van mogelijkheden voor recreatie, moet goed rekening gehouden worden met de belangen van huidige bewoners.

Antwoord gemeente

Naast uw reactie hebben we diverse zienswijze ontvangen die specifiek gericht zijn op het initiatief van Peelnatuurdorpen of andere initiatieven gericht op tiny houses in het landelijk gebied.

2. Vanuit de Omgevingsvisie worden geen concrete uitspraken of standpunten ingenomen over specifieke initiatieven binnen de gemeente. De door u benoemde argumenten zijn veelal specifiek gericht op de initiatieven gericht op tiny houses en overstijgen daarmee het detailniveau van de Omgevingsvisie. Omdat de opmerkingen te specifiek zijn voor het detailniveau van de Omgevingsvisie leiden deze niet tot aanpassingen van de Omgevingsvisie. Het indienen van een dergelijk specifieke zienswijze op een initiatief is pas van toepassing op het moment dat initiatief, in dit geval Peelnatuurdorpen, tot definitieve besluitvorming leidt. U heeft dan de mogelijkheid om op het concrete initiatief te reageren.

Wel is het zo dat deze Omgevingsvisie doelen benoemt waaraan deze initiatieven zullen moeten bijdragen. In deze visie wordt meer maatwerk geboden, waarbij goed gekeken moet worden hoe een initiatief bijdraagt aan de ambities en doelen op verschillende thema's.

Specifiek voor AgroNatuurWonen initiatieven worden/zijn door het College van burgemeester en wethouders randvoorwaarden en succescriteria bepaald waarbinnen 3 pilots voor kleinschalig wonen kunnen worden toegestaan. Deze randvoorwaarden en succescriteria zijn een onder ander tot stand gekomen vanuit de ambities uit de Omgevingsvisie en uit het participatieproces met de omgeving. Wel zullen wij uw zienswijze ter informatie delen met de betrokken ambtenaren bij het initiatief Peelnatuurdorpen. Volledigheidshalve wordt wel vermeldt dat het delen van deze zienswijze met de betreffende ambtenaren niet betekent dat dit automatisch een zienswijze op dat initiatief betreft. Op het moment dat het besluitvormingsproces rond

dat initiatief open komt te staan voor inspraak zal de indiener dit formeel op dat moment moeten indienen.

3. De kaart 'transitie landbouw' is aangepast waardoor de 3 schillen duidelijker zijn te onderscheiden. Echter is er in deze visie nadrukkelijk niet voor gekozen om harde grenzen te stellen tussen de schillen omdat die er in werkelijkheid ook niet zijn. En er is vrijwel altijd sprake van een gelijkelijke overgang. Met initiatiefnemers gaan wij dan ook graag het gesprek aan om te bespreken hoe een plan past bij de ambities in de omgeving. Dat is maatwerk.
4. Naar aanleiding van eerdere opmerkingen is de tekst in de Omgevingsvisie aangepast. In paragraaf 4.3.3 Verstedelijking is toegevoegd dat naast nieuwe plannen op inbreidingslocaties (herstructurering) we ook de bestaande woningvoorraad en transformatiepotentie optimaal willen benutten. Dit wordt verder toegelicht in het kader op pagina 72.
Per 1 januari 2024 is de uitvoeringsregel ingegaan die het splitsen van woningen binnen de bebouwde kom mogelijk maakt. In het buitengebied gaan we terughoudend om met het toevoegen van woningen, vanwege de andere functies van het buitengebied.
5. De Omgevingsvisie gaat niet concreet in op de uitvoering die nodig is om de doelen te behalen. In de Omgevingsvisie is aandacht voor een leven lang en prettig wonen. Mantelzorg wonen kan daar een voorbeeld van zijn, maar er zal in verdere uitwerking van beleid naar gekeken moeten worden. Overigens heeft de gemeente eind 2023 nieuw premantelzorgwonen-beleid vastgesteld.
6. Bij het afwegen van nieuwe ontwikkelingen wordt ook rekening gehouden met omwonenden. Daarom is het belangrijk dat initiatiefnemers (en bij initiatieven vanuit de gemeente geldt dat ook voor de gemeente zelf) een Omgevingsdialoog houden met burens en omwonenden. Er kan echter een spanningsveld zijn tussen belangen. We houden dan rekening met onze sturingsprincipes, deze zijn in de Omgevingsvisie beschreven in paragraaf 3.3 (pagina 34). Het is afhankelijk van de locatie en de doelen van dat gebied/schil, hoe een nieuwe ontwikkeling afgewogen wordt.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze en andere zienswijzen zijn de schillen op de kaarten in de Omgevingsvisie aangepast.

Zienswijze 49 – OVO

Ontvangen 24 september 2023

Samenvatting zienswijze

De volgende twee punten komen in deze zienswijze aan bod.

1. De indiener ziet graag de volgende zaken in Odiliapeel toegevoegd: meer ruimte voor passende bedrijvigheid, mogelijkheden voor een bedrijfsverzamelgebouw, ruimte voor een bedrijventerrein en herbestemming van voormalige agrarische bedrijven voor bedrijvigheid.
2. In Odiliapeel zou niet alleen nadruk gelegd moeten worden op natuur en landschaps- en dorpsaanzicht, maar ontwikkelingen moeten ook mogelijk blijven.

Antwoord gemeente

1. De algemene ambitie om in Odiliapeel voor bedrijven groeiruimte te faciliteren is benoemd in de paragraaf 'Een leefbaar en vitaal Odiliapeel: bedrijvigheid' (pagina 105). De wens voor een bedrijfsverzamelgebouw voegen we nog specifiek toe onder deze paragraaf op pagina 105. Ook kleuren we het bedrijventerrein in Odiliapeel op de kaart paars. Daardoor wordt de bedrijvigheid in Odiliapeel duidelijker zichtbaar. Wat betreft de mogelijkheden voor herbestemming van voormalige agrarische bedrijven, zijn deze altijd afhankelijk van de locatie waardoor er sprake is van maatwerk. Dit geldt voor herbestemming van agrarische bedrijven in iedere kern. De verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving is hierbij wel altijd van belang.
2. In Odiliapeel ligt de nadruk niet specifiek op natuur, landschaps- en dorpsaanzicht. Het doel van de Omgevingswet is juist om ontwikkelingen die een meerwaarde hebben voor de algemene omgevingskwaliteit beter mogelijk te maken. Ontwikkelingen in brede zin (onder andere op het gebied van bedrijven, woningbouw en voorzieningen) willen we in Odiliapeel meer stimuleren. Wanneer er initiatieven zijn werken we daar zoveel mogelijk aan mee.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze zienswijze is er een tekstuele aanpassing geweest op pagina 105, onder het kopje 'Een leefbaar en vitaal Odiliapeel: bedrijvigheid'. Daarnaast zijn de kaarten aangepast waardoor het gebied in Odiliapeel waar nu al bedrijvigheid is beter zichtbaar is.

Zienswijze 50 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

De natuur moet in het buitengebied een belangrijke rol spelen. Indien er wordt gemaakt dat de natuur in de gemeente Maashorst al belast wordt door enkele grote bedrijven. En dat de natuur nu verder belast gaat worden door het toestaan van tiny houses. In het buitengebied moeten geen extra woningen toegestaan worden. Extra woningen moeten in de bebouwde kom gerealiseerd worden.

Antwoord gemeente

We erkennen het belang van natuur in onze gemeente. In de Omgevingsvisie komt het belang van natuurgebied de Maashorst en andere natuurgebieden sterk naar voren in het thema 'Bodem, water en natuur'. Ook in de andere thema's wordt een koppeling gemaakt met natuur en natuurwaarden. In het thema 'transitie landelijk gebied' wordt nadrukkelijk de relatie met natuurgebieden gemaakt, op basis van de schillen. In principe hanteert de gemeente het uitgangspunt 'inbreiding voor uitbreiding', zoals beschreven in paragraaf 3.3, onder 'Inbreiding boven uitbreiding'. We geven, waar mogelijk, de voorkeur aan inbreiding. Soms past dat echter minder goed bij het lokale karakter (zoals in Reek) of zijn er al langere tijd plannen in ontwikkeling voor uitbreiding (zoals Repelakker 3 in Zeeland en Eikenheuvel in Uden).

In het landelijk gebied zien we grote opgaven op ons afkomen. Met name in de tweede schil zien we kansen voor innovatie en vernieuwing, zoals andersoortige concepten die agrarische ontwikkeling en natuurontwikkeling combineren met prettig wonen en leven. Uiteraard dienen nieuwe initiatieven bij te dragen aan de doelen die in dat gebied zijn opgesteld. Maar de Omgevingsvisie sluit op voorhand tiny houses niet uit als die bijdragen aan te behalen doelen.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Er zijn geen aanpassingen aan de Omgevingsvisie geweest naar aanleiding van deze zienswijze.

Zienswijze 51 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

De indiener stelt in deze zienswijze het volgende.

1. Het is onduidelijk waar schillen beginnen en ophouden, dat geeft onduidelijkheid richting initiatiefnemers
2. De Omgevingsvisie mist een lijst met definities
3. De Omgevingsvisie geeft geen duidelijkheid waar de gemeente maatschappelijke voorzieningen wil faciliteren. De indiener doet een oproep om maatschappelijke voorzieningen te faciliteren in bebouwde kom of bebouwingsconcentraties en hiermee terughoudend te zijn in het buitengebied.
4. Duidelijke keuzes worden gemist. Durf te kiezen voor groter denken (onder andere op het gebied van woningbouw).
5. Buurtschap 't Gaal wordt onterecht genoemd bij Reek.

Antwoord gemeente

1. De kaart 'transitie landbouw' is aangepast waardoor de 3 schillen duidelijker zijn te onderscheiden. Echter is er in deze visie nadrukkelijk niet voor gekozen om harde grenzen te stellen tussen de schillen omdat die er in werkelijkheid ook niet zijn er is vrijwel altijd sprake van een geleidelijke overgang. Met initiatiefnemers gaan wij dan ook graag het gesprek aan om te bespreken hoe een plan past bij de ambities in de omgeving. Dat is maatwerk.
2. De Omgevingsvisie is geen juridisch bindend document zoals een omgevingsplan. Er is zodoende niet voor gekozen een lijst met definities op te nemen. Wel worden enkele termen uitgebreider behandeld, voorbeelden zijn 'Kringlooplandbouw' en 'Duurzame verstedelijking'.
3. Op diverse plaatsen komt terug dat we het belangrijk vinden om maatschappelijke voorzieningen te behouden, te versterken en deze bereikbaar te houden in de kernen. Dit met als doel de sociale cohesie en gezondheid te bevorderen. Vanuit het sturingsprincipe 'inbreiding boven uitbreiding' willen we maatschappelijke voorzieningen vooral stimuleren binnen bestaand bebouwd gebied. Dat betekent overigens niet dat we helemaal geen maatschappelijke voorzieningen buiten bestaand bebouwd gebied toestaan. Indien een initiatief een meerwaarde vormt voor de gemeente, qua aard en schaal inpasbaar is in een gebied en kan bijdrage aan omgevingskwaliteit denken we graag mee in de haalbaarheid van een initiatief.
4. Naar onze mening is de ruimte wel beperkt. Wij zien namelijk dat er diverse maatschappelijke opgaven zijn die allen ruimte vragen. Daarbij gaat het onder andere om woningbouw, voedselproductie, natuur, recreatie, energie en grondstoffen. Wij zijn van mening dat er in deze Omgevingsvisie passend bij het strategische niveau van deze visie nadrukkelijke keuzes worden gemaakt met in acht name van deze voorgaande opgaves. Denk daarbij aan keuze als 'Inbreiding voor uitbreiding', 'Bodem en water sturend' en 'meervoudig ruimtegebruik'. Deze keuzes zijn ons inziens nodig om diverse maatschappelijke opgave die veelal een ruimtevraag hebben een plek te geven in onze gemeente. Wij zijn dan ook niet van mening dat de ruimte niet beperkt is.

5. Gebieden kunnen vaak meerdere benamingen/toponiemen hebben die gebruikt worden. In het Landschapsbeleidsplan van Landerd wordt het zuiden van de lijn Heijtmorgen/Schajksestraat/Pastoor van Winkelstraat beschouwd als 't Gaal. In de Omgevingsvisie zullen we deze naam na aanleiding van deze zienswijze niet gebruiken voor het gebied in Reek.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze en andere zienswijzen zijn de schillen op de kaarten in de Omgevingsvisie aangepast. Daarnaast is het benoemen van 't Gaal naast Reek uit de tekst gehaald.

Zienswijze 52 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

Deze zienswijze is vergelijkbaar met zienswijze 11.

De indiener maakt zich zorgen over de ervaren geluidsoverlast van de Rondweg in Uden. Daarom worden twee voorstellen tot aanpassing gedaan:

1. Verlagen van huidige geluidbelasting voor omwonenden van de Rondweg ter verbetering van het leefklimaat;
2. Uitbreiding van industrie/woningen mag niet leiden tot extra geluidbelasting op de gevel van omwonenden van de Rondweg.

Antwoord gemeente

Omdat de zienswijze vergelijkbaar is met zienswijze 11, is ook het antwoord vergelijkbaar.

Het ervaren van geluidshinder is door verschillende bewoners benoemd. Dit tijdens participatiemomenten dan wel via een zienswijze. Ook via andere kanalen binnen de gemeentelijke organisatie lopen hierover gesprekken. Onder de Omgevingswet zijn de regels omtrent geluid vernieuwd. Dit betekent dat de gemeentelijke organisatie hiermee aan de slag moet. Dit gaat onder andere over:

- Het voorkomen van onbeheerste groei van geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen;
- Het verlagen van bestaande hoge geluidbelastingen op geluidgevoelige gebouwen (sanering);
- Het bevorderen van bronbeleid.

Hoe de aanpak hiervan precies uit zal zien dient nog nader uitgewerkt te worden in de toekomst. Dit aspect heeft in ieder geval aandacht. Dit loopt via het daarvoor aangewezen beleidsveld (milieu).

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijzen hebben geleid tot een aantal tekstuele aanpassingen in de Omgevingsvisie. Deze zijn terug te vinden onder paragraaf 4.3.3 b Gezonde woon- en leefomgeving, onder 'De mobiliteitstransitie' (pagina 135) en onder 'Ambities voor duurzame mobiliteit en gezondheid' (pagina 155).

Er is over het algemeen in de Omgevingsvisie meer aandacht voor geluidshinder toegevoegd.

Zienswijze 53 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

In deze zienswijze worden de onderstaande punten besproken.

1. De indiener streeft ernaar om in het voormalige gemeentehuis in Zeeland een gezondheidscentrum te ontwikkelen. Het ontbreekt in Zeeland aan een brede en samenhangende infrastructuur voor de eerstelijnszorgvoorzieningen. Het voormalige gemeentehuis in Zeeland biedt een unieke kans voor de ontwikkeling van een gezondheidscentrum voor eerstelijnsvoorzieningen vanwege de centrale ligging.
2. Daarnaast streeft de indiener naar het versterken van de vitaliteit van de burger, met nadruk op de meest kwetsbare groepen en preventie als wezenlijk onderdeel.
3. Op pagina's 10 en 11 van de Omgevingsvisie wordt gezondheid vooral gekoppeld aan de fysieke leefomgeving, terwijl dit thema breder is.
4. De tekst op pagina 25 over een leven lang gezond en prettig wonen is niet de realiteit voor iedereen.
5. Op pagina 66 niet alleen behoud maar ook aanvullen en verbeteren van voorzieningen.

Antwoord gemeente

1. De keuze voor de toekomstige functie van het voormalige gemeentehuis komt nadrukkelijk aan de orde in het proces van Gebiedsprogramma Centrum Zeeland. De indiener van de zienswijze is in dit proces een belangrijke stakeholder. Wel passen we op pagina 155 de tekst aan door zorg toe te voegen als wenselijke functie in het centrum en de mogelijkheden voor een zorgcentrum in het gemeentehuis sterker te benadrukken. Onder 'Welke omgevingskwaliteit is er in de woonkern?' (pagina 149) voegen we toe dat een brede en samenhangende infrastructuur voor eerstelijnsvoorzieningen in Zeeland een wens is. Behalve een wens, is het ook steeds voorstelbaarder vanwege de toenemende vergrijzing en zorgvraag.
2. De gemeente streeft ook naar vitaliteit van burgers. De inrichting van de fysieke leefomgeving kan hierin een belangrijke preventieve rol in spelen. In de Omgevingsvisie zetten we daarom ook sterk in op het creëren van een gezonde leefomgeving op allerlei aspecten.
3. Het thema gezondheid is inderdaad breder dan de fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie gaat vooral over de fysieke leefomgeving. In het kader op pagina 10 van de Omgevingsvisie is een bredere kijk op positieve gezondheid weergegeven maar de nadruk in de Omgevingsvisie ligt op de fysieke leefomgeving. Aspecten zoals onderzoek naar de achtergrond van een klacht, de toegang tot hulpverleners en een persoonsgerichte oplossing zijn ook van wezenlijk belang. Deze aspecten krijgen hun uitwerking in de uitvoering van het sociale beleid.
4. De ambitie die hier is weergegeven is niet voor iedereen realiteit. We zetten ons wel in om dit voor zoveel mogelijk mensen haalbaar te maken.
5. Het klopt dat de ambitie niet alleen is behoud van voorzieningen, maar ook waar nodig aanvullen en verbeteren van voorzieningen. Dit passen we aan.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Deze zienswijze heeft geleid tot een aantal tekstuele aanpassingen in de Omgevingsvisie. Zo is zorg als wenselijke functie in Zeeland toegevoegd op pagina 155. En er is meer verduidelijking aangebracht over voorzieningen in Zeeland, zoals is terug te zien op pagina 149.

Zienswijze 54 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

In deze zienswijze worden de volgende onderdelen benoemd.

1. Deze Omgevingsvisie is een voortzetting van het oude desastreuze beleid voor de Graspeel. Wat is hiervan de maatschappelijke meerwaarde?
2. De doelen in dit gebied zijn nu zeer tegenstrijdig. De Graspeel moet opgenomen worden in schil 2 in plaats van schil 3. Hier moet een hoofdrol zijn voor familiebedrijven, kleinschaligheid, extensivering, natuurinclusief, verbreding en kringlooplandbouw.
3. De gemeente moet maatregelen nemen om de geurbelasting boven de 19.4 OU te voorkomen zoals uitgesproken in het vonnis van de rechtbank (14-09-2022). Ook moeten bedrijven met een grote kans op zoönose bestemming gevolgd door een pandemie onmiddellijk worden gesloten.
4. Er moet een afwegingskader op basis van 'brede welvaart' met een 'fair balance' (transparant en gezamenlijk afwegingsproces gehanteerd worden in de verdere besluitvorming over de gebiedsontwikkeling.
5. Er moet worden gemeten en de meetdata moet worden gedeeld. In het buitengebied ervaren we dat de theorie (vergunningen) anders uitpakt in de praktijk, bijvoorbeeld met geur en andere uitstoot. Om doelen te bereiken moet er ook gehandhaafd worden op situaties die niet zo afgesproken zijn en die daardoor niet bijdragen aan de te behalen doelen.
6. Het Trentse Bos is de verbinding tussen de natuurgebieden de Maashorst en de Kuilen. De gemeente moet voorkomen dat deze natuurverbinding wordt aangetast.

Antwoord gemeente

1. In de Omgevingsvisie wordt het belang van de landbouw aangegeven. Deze heeft een economische en maatschappelijke bijdrage. Wij vinden het dan ook belangrijk dat landbouw en voedselproductie binnen ons grondgebied toekomstperspectief hebben. We zetten wel in op een transitie naar kringlooplandbouw, en we stellen doelen waaraan de agrarische ondernemers met hun bedrijfsvoering aan bij moeten dragen. In de derde schil zien we de meeste ruimte voor voedselproductie. Ook in dit gebied dient er bij nieuwe ontwikkelingen sprake te zijn van een verbetering. Dit kan bijvoorbeeld door extensivering, maar door de inzet van technologische ontwikkelingen kan dat wellicht ook. We schrijven als gemeente niet voor welke bedrijfsvoering de agrarische ondernemers moeten inzetten. Wel schrijven we voor aan welke doelen nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen.
2. In de Omgevingsvisie worden 3 schillen aangegeven. Deze schillen hebben geen hard afgebakende grenzen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet goed gekeken worden naar de omgeving en omgevingswaarde. De ligging van de Graspeel ten opzichte van natuurgebieden, in combinatie met de huidige landschappelijke structuren en grondgebruik, maakt dat we de Graspeel als schil 3 aanmerken. In de derde schil wordt ook gesproken over de Trentse Bossen, op pagina 153 van de Omgevingsvisie. Voor alle gebieden geldt dat er een verbetering moet zijn ten opzichte van de huidige situatie. Hoe de agrarische ondernemer dat wil bereiken, bijvoorbeeld met extensivering of met hoog

- innovatieve kringlooplandbouw, is aan de agrarische ondernemer zelf. Daarbij dient ook rekening gehouden te worden met de doelen op de andere thema's (bodem en water en recreatie).
3. In de Omgevingsvisie geven we aan welke richting we op willen als gemeente. Zo wordt ambitie uitgesproken dat de geursituatie en luchtkwaliteit onder andere in het gebied de Graspeel verbetert. Deze Omgevingsvisie is er niet op gericht om aan te geven hoe die ambitie wordt bereikt. In beleidsprogramma's worden die doelen concreter uitgewerkt, zoals toegelicht in paragraaf 6.4 en 6.5, of bijvoorbeeld in nog op te stellen milieubeleid en/of een beleidsprogramma transitie landelijk gebied.
 4. We geven in de Omgevingsvisie aan dat we streven naar duurzame ontwikkeling. Zoals is aangegeven in Hoofdstuk 1.3, onder 'Werken aan een duurzame samenleving':
“Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder de behoeften van toekomstige generaties, zowel hier als in andere delen van de wereld in gevaar te brengen”. Hiermee geven we aan dat we duurzame ontwikkeling op alle facetten belangrijk vinden, dat gaat om bijvoorbeeld fysiek en sociaal, met impact op nu en later, hier en elders. De Omgevingsvisie gaat meer uit van maatwerk, omdat de opgaven die op ons afkomen complex zijn en sterk met elkaar samenhangen. We zijn ons ervan bewust dat bij algemene doelen de gewenste invulling daarvan door betrokkenen anders ingevuld kunnen worden. En dat belangen van betrokkenen met elkaar kunnen botsen. We vinden het belangrijk om als gemeente in gesprek te gaan met initiatiefnemers en betrokkenen, om samen te bespreken hoe ontwikkelingen bij kunnen dragen aan de doelen. In de Omgevingsvisie wordt richting gegeven aan die doelen. Hoe deze doelen behaald kunnen worden, wordt verder uitgewerkt in beleidsprogramma's en omgevingsplannen.
 5. In de Omgevingsvisie wordt aandacht besteed aan het monitoren van het behalen van de gestelde doelen, zoals beschreven in paragraaf 6.3. In de OER die gelijktijdig met deze Omgevingsvisie is opgesteld, is inzichtelijk gemaakt welke gegevens van belang zijn bij het afwegen van doelen. In de gemeente liep in de Graspeel een pilot 'Meetstation'. De hoofdlijnen van die pilot zijn openbaar. Dit rapport is te raadplegen op de gemeentelijke website. ([Graspeel - onderzoek luchtkwaliteit | Gemeente Maashorst](#)). Het belang van handhaving wordt aangegeven in paragraaf 6.3. Naar aanleiding van deze zienswijze hebben we in de tekst nog extra benadrukt dat handhaving belangrijk is om een goede omgevingskwaliteit te behalen.
 6. Het antwoord op punt zes is gegeven bij punt twee.

Aanpassingen Omgevingsvisie

In paragraaf 6.3 is een tekstuele wijziging aangebracht naar aanleiding van deze zienswijze.

Zienswijze 55 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

In deze zienswijze worden de volgende punten aangehaald.

1. Licht toe wat er bedoeld wordt met 'duurzaam voedsel', zoals benoemd op pagina 48.
2. Welke duurzaamheids- en gezondheidsdoelstellingen heeft de gemeente?
3. De indiener vraagt wat er bedoeld wordt met de alinea: *“De ambitie is dat de landbouw daarbij wel een ontwikkeling doormaakt waarbij het een bijdrage levert aan de doelen voor volksgezondheid, luchtkwaliteit, bodemkwaliteit, waterkwaliteit, waterkwantiteit, ruimtelijke kwaliteit, biodiversiteit, klimaat en dierenwelzijn, en daarmee op de transitie van het landelijk gebied.”*
4. Wat wordt exact bedoeld met de verbetering van de situatie (wat, hoe en waar?). Kunnen daar voorbeelden van benoemd worden.

Antwoord gemeente

1. Met duurzaam voedsel wordt bedoeld dat de voedselproductie moet bijdragen aan een duurzame ontwikkeling. Dat zijn ontwikkelingen die voorzien in de behoeften van de huidige generatie, zonder de behoeften van toekomstige generaties, zowel hier als in andere delen van de wereld in gevaar te brengen'. In de Omgevingsvisie is dit toegelicht in hoofdstuk 1.3, onder 'Werken aan een duurzame samenleving' (pagina 11).
2. Het voorgaande antwoord draagt ook bij aan het antwoord op dit tweede punt. Qua gezondheid willen we bijdragen aan het fysieke en mentale welzijn van onze bewoners, zoals beschreven in paragraaf 2.9 (pagina 20).
3. We streven in de Omgevingsvisie bij nieuwe ontwikkelingen naar een verbetering van de huidige situatie. De wens om verbetering is in het ene gebied anders dan in het andere gebied. We hebben daarbij per schil aangeduid waar de focus per gebied ligt. In het ene gebied zijn doelstellingen op het gebied van verbeteren van biodiversiteit (bijvoorbeeld in schil 1), belangrijker dan in een ander gebied (bijvoorbeeld in schil 3). Nieuwe ontwikkelingen in de landbouw dienen bij te dragen aan de doelstellingen van het gebied. Uiteraard dient niet alleen de landbouw daaraan bij te dragen. Ook andere ruimtevragers dienen aan die doelen bij te dragen.
4. Uitgangspunt is dat er in elke nieuwe situatie een verbetering optreedt. Dat kan bijvoorbeeld door minder uitstoot, of door het toevoegen van waterbergingsmogelijkheden of versterken van de biodiversiteit door het toevoegen van landschappelijke inpassing.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze zienswijze zijn er geen aanpassingen aan de Omgevingsvisie geweest.

Zienswijze 56 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

In deze zienswijze komen de volgende punten aan bod.

1. Begrippen rondom landbouwtransitie worden verkeerd en door elkaar gebruikt. Door geen volledige transitie na te streven en bedrijven met traditionele bedrijfsvoering te faciliteren zal deze mislukken.
2. De indiener uit zorgen over het huidige landbouwsysteem wat effect/risico heeft op:
 - Volksgezondheid;
 - Water- & waterkwaliteit;
 - Biodiversiteit.
3. Rechtmatigheid en ongelijke verhoudingen. Ten koste van wie of wat is het overheden, bedrijven en particulieren toegestaan om voort te gaan op de ingeslagen weg?
4. Kunt u aangeven of natuur- en milieuorganisaties betrokken zijn geweest bij het tot stand komen van deze visie.
5. Indiener doet een aantal concrete voorstellen die bijdragen aan de transitie van het landelijk gebied.
 - a. Ambities concretiseren;
 - b. Monitoren en bijstellen;
 - c. Geen gebruik van glysofaat op gemeentelijke gronden;
 - d. Geen lelyteelt op gemeentelijke gronden;
 - e. Gewasbestrijdingsmiddelen waar mogelijk vermijden;
 - f. Regels opstellen met betrekking tot gebruik van bestrijdingsmiddelen en afstand tot woningen;
 - g. Meer laten zien wat de gemeente doet om natuurinclusiviteit te bevorderen;
 - h. Instellen landbouwtransitiefonds;
 - i. Specifiek cultuurlandschap behouden door geen extra bebouwing toe te staan.
6. De bestaande wegenstructuur, waaronder de Helstraat, is ongeschikt voor de intensiteit en type voertuigen (onder andere landbouwvoertuigen, vrachtwagens). Indiener verzoekt daarom onderzoek te doen naar trillingen, geluidsnormen en verkeersveiligheid.

Antwoord gemeente

1. Als het over de transitie van het landelijk gebied gaat, is het belangrijk te beseffen dat we te maken hebben met een situatie die zich heeft ontwikkeld in vele jaren in een maatschappij waarin diverse meningen en uitgangspunten een rol hebben gespeeld. Een nieuwe verandering/transitie kost ook jaren. Het is een zoektocht die in de toekomst al doende geconcretiseerd zal worden. Dit gebeurt onder invloed van Europese en nationale wetgeving. Een transitie is daarom niet van het ene op het andere moment voltooid. We streven in de Omgevingsvisie bij nieuwe ontwikkelingen wel naar een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. We geven daarbij doelen en richting aan. Het is aan initiatiefnemers om te kijken hoe de bedrijfsvoering ervoor kan zorgen dat er aan die doelen wordt bijgedragen.
2. We begrijpen de zorgen van indiener. Er wordt veel onderzoek gedaan naar de invloed van bestrijdingsmiddelen op de gezondheid en bodem- en waterkwaliteit. We hebben op

dit moment als gemeente ervoor gekozen om aan te sluiten bij Europese en nationale wetgeving, en geen strengere eisen te stellen. Het lijkt ons niet haalbaar om op gemeentelijk niveau strengere voorwaarden te eisen. Op gronden die de gemeente verpacht worden sommige bestrijdingsmiddelen uitgesloten. De Omgevingsvisie is zelfbindend voor de gemeente. Daarom zullen we ook onderzoeken of we hierin nog strengere uitgangspunten kunnen hanteren.

3. Een transitie is niet van de ene op de andere dag gereed. Agrarische ondernemers zijn de afgelopen jaren door allerlei factoren (wet- en regelgeving/financieringsmogelijkheden) gestuurd in hun bedrijfstoekomst. Het is belangrijk om mee te nemen dat het niet reëel is om een koers te varen die te snel gaat voor ondernemers. Het blijft als gemeente zoeken naar het bieden van een toekomstperspectief voor onze agrarische ondernemers en sturen op doelen in het buitengebied. We menen in deze Omgevingsvisie daar eerste stappen in gezet te hebben. We zullen blijven monitoren hoe de transitie van het landelijk gebied verloopt en of de doelen die we stellen bereikt worden. Op basis van monitoren zal ook de Omgevingsvisie op den duur geactualiseerd worden.
4. We hebben iedereen in de gemeente Maashorst uitgenodigd om deel te nemen aan de inloopdagen om input te geven voor de Omgevingsvisie. Dit is in alle kernen van onze gemeente georganiseerd. Daarnaast zijn organisaties benaderd, zoals Staatsbosbeheer.
5.
 - a. In de Omgevingsvisie geven we aan welke richting we op willen als gemeente. In beleidsprogramma's worden die doelen concreter uitgewerkt (paragraaf 6.4 en 6.5).
 - b. Monitoring wordt in de Omgevingsvisie beschreven in paragraaf 6.3.
 - c. Dit onderwerp wordt toegelicht op pagina 54: *“Doelen kunnen ook bereikt worden door ander grondgebruik, waardoor de bodem- en waterkwaliteit verbetert. Daarvoor kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het telen van biobased materialen, gewasrotatie/groenbemesters en vermindering van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Hiermee willen we starten op de gronden van de gemeente Maashorst. En we onderzoeken of we reguliere (niet biologische) bollenteelt op onze gronden uit kunnen sluiten.”*
 - d. Het voorgaande geldt ook voor onderdeel d.
 - e. Het vermijden van gewasbeschermingsmiddelen sluit aan bij de doelen die we in hoofdstuk 4 Transitie landelijk gebied stellen. We hebben als gemeente echter nog niet het standpunt ingenomen dat we daarbij strengere eisen stellen dan de Europese of landelijke eisen.
 - f. Het voorgaande geldt ook voor onderdeel f.
 - g. Natuurinclusief krijgt in de Omgevingsvisie op meerdere plekken aandacht. We nemen het advies van indiener mee om hier als gemeente goed over te communiceren.
 - h. De Omgevingsvisie heeft aandacht voor de benodigde experimenteerruimte (Groene Campus) bij een transitie. En de gemeente faciliteert en stimuleert de transitie. Hoe de gemeente dit exact gaat uitvoeren, wordt nog verder uitgewerkt. In ieder geval beseffen we ons dat we dit samen met anderen moeten doen.
 - i. In de Omgevingsvisie is aangegeven dat we inzetten op inbreiding voor uitbreiding. We gaan terughoudend om met het toevoegen van woningen in het buitengebied. Echter, wanneer het toevoegen van bebouwing bijdraagt aan de

doelen in het gebied en past binnen de stedenbouwkundige en landschappelijke structuren sluiten we het toevoegen van woningen niet bij voorbaat uit.

6. Naar aanleiding van dit genoemde punt is de tekst in de Omgevingsvisie in paragraaf 4.2 c aangepast. Hierdoor wordt benadrukt dat in het geval van een bedrijfsontwikkeling ook een goede en veilige verkeersafwikkeling van het groot materieel meegenomen moet worden. Deze zienswijze gaat in op het detail van de Helstraat. Dat onderdeel van de zienswijze speelt op een ander detailniveau dan de Omgevingsvisie. Daarom is de tekst in algemene zin aangepast, en wordt de specifieke situatie van de Helstraat niet benoemd. De zorgen rond de verkeerssituatie geven we door aan de collega's die zich inzetten op Verkeer en Mobiliteit binnen onze gemeente.

Aanpassingen Omgevingsvisie

In paragraaf 4.2 c (pagina 54) en in de tabel in paragraaf 4.2 (pagina 50) zijn tekstuele wijzigingen aangebracht naar aanleiding van deze zienswijze.

Zienswijze 57 –

Ontvangen 25 september 2023

Samenvatting zienswijze

Deze zienswijze is vergelijkbaar met zienswijze 8.

1. De schillen zijn in de Omgevingsvisie niet duidelijk afgebakend waardoor het lastig is om precies te kunnen weten wat deze indeling in schillen betekent voor deze gebieden.
2. De Omgevingsvisie gaat in op punten die niet in een Omgevingsvisie thuishoren, of waar de Omgevingsvisie niet over gaat. Bijvoorbeeld indicatoren voor het landelijk gebied, wateronttrekking, gewaskeuze en bodemgebruik.
3. De gemeente stuurt op bedrijfskeuzes, maar daar gaat de gemeente niet over.
4. De indiener uitzorgen over het bestaand gebruik in het landelijk gebied. Op pagina 34 wordt aangegeven dat er mogelijk gebruik wordt gemaakt van andere sturingsprincipes.
5.
 - a. Er wordt voornamelijk ruimte geboden aan extensivering, natuurinclusief boeren en nevenactiviteiten. Het lijkt erop dat het versterken van de agrarische hoofdactiviteit niet mogelijk is.
 - b. Er wordt gesuggereerd dat agrariërs in de huidige situatie nog geen kringlooplandbouw toepassen en geen rekening houden met bodem en water sturend.
6.
 - a. In de Omgevingsvisie wordt in paragraaf 2.7 een link gelegd tussen het huidige agrarisch grondgebruik en de verslechtering en uitputting van de bodem.
 - b. In de Omgevingsvisie wordt gesproken over de relatie tussen stikstof/ammoniak en de staat van natuurgebied de Maashorst. Maar de Maashorst is niet aangewezen als Natura2000 gebied, en daarom juridisch niet aangemerkt als stikstof gevoelig.

Antwoord gemeente

1. We hebben meerdere reacties gekregen dat de schillen op de kaart niet duidelijk zijn, dit hebben we in de nieuwe kaarten aangepast. De schillen in het buitengebied zijn echter niet hard afgebakend, maar lopen in elkaar over. Het zijn omgevingen. Bij nieuwe initiatieven wordt door de gemeente en de initiatiefnemer het gesprek over de omgeving aangegaan. Daarbij wordt gekeken hoe een ontwikkeling een bijdrage kan leveren aan de doelen voor dat gebied.
2. In de Omgevingsvisie geven we aan welke doelen we in het landelijk gebied nastreven. Om dat meer concreter te maken, hebben we voorbeelden genoemd van indicatoren die verbeterd kunnen worden. Daarnaast vinden we het belangrijk om aan te geven dat bepaalde thema's sterk verband met elkaar houden, en dat het belangrijk is daar integraal naar te kijken, en samen te werken met andere partners.
3. De gemeente bepaalt niet hoe een agrarische ondernemer bij nieuwe ontwikkelingen aan de doelen moet bijdragen. In de drie verschillende schillen worden doelen aangegeven. Om dit verder concreet te maken worden voorbeelden genoemd van manieren waarop landbouw een bijdrage kan leveren. Deze voorbeelden sluiten andere bedrijfsvormen niet uit.

4. In de Omgevingsvisie worden een aantal sturingsprincipes beschreven, om aan te geven hoe keuzes worden gemaakt bij nieuwe ontwikkelingen. In deze sturingsprincipes wordt ook aangegeven dat we aansluiten bij bestaand gebruik en bovendien zijn sommige (ontwikkel)processen al jaren gaande. Dergelijke ontwikkelingen kunnen en willen we ook niet 'zomaar' stoppen. We sluiten dus aan bij lopende processen en werken vanuit het bestaande gebruik langzaam toe naar ons toekomstbeeld. Wel geven we richting aan waar we naar toe willen en welke belangrijke principes daarbij uitgangspunt zijn. Dat kan betekenen dat bij nieuwe ontwikkelingen andere keuzes dan vroeger worden gemaakt. We streven bij elke ontwikkeling naar een verbetering ten opzichte van de huidige situatie.
5.
 - a. Zoals eerder aangegeven streven we naar een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Het is aan de agrarische ondernemer om daarbij te kijken hoe de bedrijfsvoering kan bijdragen aan die doelen.
 - b. Het klopt dat kringlooplandbouw geen doelstelling op zich is, maar een middel om aan bepaalde doelen te werken. Op pagina 60 en 61 wordt ook aangegeven dat het nog zoeken is naar de schaal van kringlooplandbouw. We geven niet aan dat er niet al met kringlopen wordt gewerkt, maar we zien wel kansen om doelen te behalen, als de kringlopen (nog beter) worden gesloten.
6.
 - a. Vanuit de OER is een leefomgevingsfoto van de huidige situatie opgenomen. Die geeft aan dat er op bepaalde onderdelen nog knelpunten op te lossen zijn. We zien echter ook dat er veel op de landbouwsector af komt, en dat er al veel stappen gezet worden. Dit wordt nu extra benadrukt in de test.
 - b. Natuurgebied de Maashorst is inderdaad niet aangewezen als een Natura2000 gebied. Desalniettemin is dit natuurgebied wel gevoelig voor stikstofdepositie. We willen ons natuurgebied beschermen en versterken, waardoor het ook belangrijk is om de stikstofuitstoot op dit gebied te verminderen, zodat de natuurwaarden hersteld kunnen worden.

Aanpassingen Omgevingsvisie

Naar aanleiding van deze en andere zienswijzen zijn de schillen op de kaart aangepast. Daarnaast is naar aanleiding van onder andere punt 5.a de tekst aangepast. Op verschillende plekken is verder benadrukt dat er veel problemen op de landbouwsector afkomen. Deze aanpassingen komen met name terug in paragraaf 4.2 en hoofdstuk 5 per omgeving.

Hoofdstuk 2: Ambtshalve wijzigingen

De verschillende zienswijzen hebben tot een aantal aanpassingen aan de Ontwerp Omgevingsvisie geleid. Daarnaast zijn er ook een aantal ambtshalve wijzigingen doorgevoerd. Deze worden in dit hoofdstuk toegelicht.

Onderwerp	Aanpassing aan de Ontwerp Omgevingsvisie
(deel)Mobiliteitshub op de kaart op pagina 144.	De locatie van het symbool op de kaart beoogd de wens voor de functie, niet de locatie van de functie. Voor de verduidelijking is de locatie van het symbool voor een (deel)mobiliteitshub verplaatst in noordwestelijke richting.
Mobiliteit in het algemeen.	Het onderwerp mobiliteit is op onderdelen op verschillende plekken in de Omgevingsvisie verder geconcretiseerd.
Effecten van de omklapping van de N605 op Niemeskant.	Er is toegevoegd dat de omklapping van de N605 ook een positief effect heeft op de verbinding met Volkel, in paragraaf 4.3.3 c (pagina 72).
Benoeming N605.	Waar N605 staat had N264 moeten staan (pagina 135).
Omklap N605, tekstkader op pagina 144.	De tekst in het tekstkader is aangepast.
Het belang van de agrarische sector in de gemeente Maashorst.	Het belang van de agrarische sector is benadrukt in hoofdstuk 4.2, pagina 48.
Uitleg verschillende schillen.	In paragraaf 4.2a schil 1, is een toevoeging gedaan om de uitleg te verduidelijken.
Energietransitie.	Aanpassing en toevoeging aan paragraaf 4.2 e Energietransitie.
Mobiliteitsnetwerk- en hubs.	Paragraaf 4.3.1 c toevoeging over mobiliteitsnetwerk- en hubs.
Verstedelijking en duurzaamheid.	Toevoeging bij paragraaf 4.3.3 Verstedelijking.
Duurzame bedrijventerreinen.	Paragraaf 4.3.3 f Duurzame bedrijventerreinen, toevoeging over elektriciteitsaansluitingen.
Warmte- en energietransitie.	Paragraaf 4.3.3 i Warmte- en energietransitie, toevoeging over kansen die (bedrijfs)daken bieden voor het behalen van doelstellingen voor opwekking van energie.
Bedrijventerrein Hoogveld Zuid.	Toevoeging op pagina 135 dat Hoogveld Zuid als bedrijventerrein verder ontwikkeld wordt.